

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
PROGRAMUL REGIONAL 2021-2027
NORD-EST

ADR
Agentia pentru Dezvoltare Regională
N O R D - E S T

Programul Regional Nord-Est 2021-2027

GHIDUL SOLICITANTULUI DE FINANȚARE

INVESTIȚII PENTRU CREȘTEREA DURABILĂ A
IMM

PRIORITATEA 1

NORD-EST – O REGIUNE MAI COMPETITIVĂ, MAI INOVATIVĂ

OBIECTIV SPECIFIC (1.3)

INTENSIFICAREA CREȘTERII DURABILE ȘI A COMPETITIVITĂȚII IMM-URILOR ȘI
CREAREA DE LOCURI DE MUNCĂ ÎN CADRUL IMM-URILOR, INCLUSIV PRIN
INVESTIȚII PRODUCTIVE.

OPERAȚIUNEA 2

INVESTIȚII PENTRU CREȘTEREA DURABILĂ A IMM

APELUL DE PROIECTE

PR/NE/2024/P1/RSO1.3/1/2- INVESTIȚII PENTRU CREȘTEREA
DURABILĂ A IMM

Cuprins

1.	PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR	6
1.1.	Preambul	6
1.2.	Abrevieri	7
1.3.	Glosar	8
2.	ELEMENTE DE CONTEXT	17
2.1.	Informații generale Program	17
2.2.	Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific	17
2.3.	Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile	18
3.	ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE	21
3.1.	Tipul de apel	21
3.2.	Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)	21
3.3.	Bugetul alocat apelului de proiecte	21
3.4.	Rata de cofinanțare	21
3.5.	Zona/zonile geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte	22
3.6.	Acțiuni sprijinite în cadrul apelului	22
3.7.	Grup țintă vizat de apelul de proiecte	22
3.8.	Indicatori	22
3.9.	Rezultatele așteptate	25
3.10.	Operațiune de importanță strategică	25
3.11.	Investiții teritoriale integrate	25
3.12.	Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	25
3.13.	Reguli privind ajutorul de stat	25
3.14.	Reguli privind instrumentele financiare	26
3.15.	Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale	26
3.16.	Principii orizontale	26
3.17.	Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice	26
3.18.	Caracterul durabil al proiectului	28
3.19.	Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea	28
3.20.	Teme secundare	28
3.21.	Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri	29
4.	INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE	29
4.1.	Data deschiderii apelului de proiecte	29
4.2.	Perioada de pregătire a proiectelor	29
4.3.	Perioada de depunere a proiectelor	29
4.4.	Modalitatea de depunere a proiectelor	30
5.	CONDIȚII DE ELIGIBILITATE	30
5.1.	Eligibilitatea solicitanților și partenerilor	30
5.2.	Eligibilitatea activităților	35
5.3.	Eligibilitatea cheltuielilor	40
5.4.	Valoarea minimă și maximă eligibilă/herambursabilă a unui proiect	45
5.5.	Cuantumul cofinanțării acordate	46
5.6.	Durata proiectului	46
5.7.	Alte cerințe de eligibilitate a proiectului	46
6.	INDICATORI DE ETAPĂ	51

7.	COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE	52
7.1.	Completarea formularului cererii	52
7.2.	Limba utilizată în completarea cererii de finanțare	52
7.3.	Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare	53
7.4.	Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii	53
7.5.	Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare	55
7.6.	Anexele și documente obligatorii la momentul contractării	55
7.7.	Renunțarea la cererea de finanțare	59
8.	PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR	60
8.1.	Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare	60
8.2.	Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ	60
8.3.	Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)	60
8.4.	Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară	60
8.5.	Aplicarea pragului de calitate	61
8.6.	Aplicarea pragului de excelență	61
8.7.	Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare	61
8.8.	Contestații	62
8.9.	Contractarea proiectelor	62
9.	ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE	65
10.	ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL	65
11.	ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES	65
11.1.	Rapoartele de progres	67
11.2.	Vizitele de monitorizare	68
11.3.	Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare	68
12.	ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR	69
12.1.	Mecanismul cererilor de prefinanțare	69
12.2.	Mecanismul cererilor de plată	71
12.3.	Mecanismul cererilor de rambursare	72
12.4.	Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare	73
12.5.	Vizitele la fața locului	73
13.	MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI	75
13.1.	Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului	75
13.2.	Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)	75
14.	ANEXE	75

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1. Preambul

Acest document se aplică apelului de proiecte cu numărul nr. PR/NE/2024/P1/RSO1.3/1/2 - Investiții pentru creșterea durabilă a IMM– Prioritatea 1: Nord-Est – O regiune mai competitivă, mai inovativă, *Obiectiv Specific 1.3 Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive* (Operațiunea 2: Investiții pentru creșterea durabilă a IMM) în cadrul Programului Regional Nord-Est 2021-2027.

Apelul de proiecte se lansează prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Interpretarea informațiilor incluse în documentația de finanțare se realizează sistematic, în conformitate cu prevederile prezentului document, respectiv a *Ghidului Solicitantului – Condiții de accesare a fondurilor în cadrul apelului de proiecte cu numărul PR/NE/2024/P1/RSO1.3/1/2 - Investiții pentru creșterea durabilă a IMM, cu modificările și completările ulterioare*, aprobat și publicat pe site-ul www.regionordest.ro.

Prezentul document se adresează tuturor potențialilor solicitanți pentru apelul de proiecte mai sus menționat.

Aspectele cuprinse în acest document ce derivă din Programul Regional Nord-Est 2021-2027 și modul său de implementare, vor fi interpretate de către Autoritatea de Management pentru Programul Regional Nord-Est cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică.

IMPORTANT!

Vă recomandăm ca înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document, anexele specifice și prevederile legislației naționale și comunitare specifice și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor finanțate.

Acest document prevalează asupra extraselor din ghid incluse în MySMIS2021/SMIS2021+.

Vă recomandăm ca până la data limită de depunere a cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte, să consultați periodic pagina de internet www.regionordest.ro, pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor de finanțare, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul Programului Regional Nord-Est 2021-2027.

Pentru a facilita procesul de completare și transmitere a cererilor de finanțare, la sediul Agenției pentru Dezvoltare Regională Nord-Est (ADR Nord-Est) funcționează un Birou Regional de Informare, unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea acestora. Solicitanții de finanțare pot formula solicitări de clarificări în ceea ce privește datele/informațiile cuprinse în prezentul ghid, inclusiv anexele acestuia, pe întreaga durată a apelului de proiecte, începând cu data deschiderii apelului până la data închiderii acestuia, astfel:

- La sediul Biroului Regional de Informare din Piatra Neamț, Str. Lt. Drăghescu, nr. 9
- Prin telefon, apelând numărul 0233224167

- Prin email, la adresa info@adrnordest.ro. Termenul de răspuns la solicitările electronice este de 10 zile lucrătoare de la data transmiterii solicitării.

Întrebările frecvente și răspunsurile la acestea vor fi publicate periodic pe pagina web a programului, la adresa: <https://regionordest.ro/intrebari-frecvente/>.

1.2. Abrevieri

ADR Nord-Est	Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est
AM PR Nord-Est	Autoritatea de Management pentru Programul Regional Nord-Est
BS	Bugetul de Stat
CA	Conformitate administrativă
CE/COM	Comisia Europeană
CF	Cerere de finanțare
DALI	Documentație de avizare a lucrărilor de intervenție
DNSH	Principiul „a nu prejudicia în mod semnificativ”
ETF	Evaluarea tehnică și financiară
EUR	Euro
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
HG	Hotărâre de Guvern
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
InforEuro	Cursul oficial folosit în relația cu Comisia Europeană
JOUE	Jurnalul Oficial al Uniunii Europene
MIPE	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
OS	Obiectiv specific
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
PR Nord-Est	Programul Regional Nord-Est
PT	Proiect tehnic de execuție
RCO	Indicatori comuni de realizare
RCR	Indicatori comuni de rezultat

Regiunea Nord-Est	Regiunea de Dezvoltare Nord-Est
RIS3 Nord-Est	Strategia de Cercetare și Inovare pentru Specializare Inteligentă a Regiunii Nord-Est
SF	Studiu de fezabilitate
UE	Uniunea Europeană

1.3. Glosar

Pentru termenii utilizați în cadrul prezentului ghid se va consulta Anexa 3 - Glosar de termeni specifici.

2. ELEMENTE DE CONTEXT

2.1. Informații generale Program

PR Nord-Est 2021-2027 este un document strategic de programare care acoperă domeniile: specializare inteligentă și inovare, **competitivitate**, digitalizare, eficiență energetică, dezvoltare urbană, mobilitate și conectivitate, protecția naturii și a biodiversității, infrastructură educațională, turism și cultură/patrimoniu cultural.

Programul își propune să contribuie la dezvoltarea echilibrată a Regiunii Nord-Est, printr-un proces de creștere economică inteligent, durabil și incluziv, care să conducă la creșterea calității vieții și reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter regionale.

Programul va finanța proiecte în județele Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui.

PR Nord-Est este unul dintre programele aferente Acordului de parteneriat nr. 2021RO16FFPA001, prin care se pot accesa fondurile europene structurale de investiții provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR). Programul a fost aprobat prin decizia Comisiei Europene nr. C(2022) 7637 din 21.10.2022.

2.2. Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific

Acest apel de proiecte este organizat în cadrul **Priorității 1 “Nord-Est - O regiune mai competitivă, mai inovativă”**, din cadrul Programului Regional Nord-Est 2021-2027, **Obiectivul de Politică 1 - O Europă mai competitivă și mai inteligentă**, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale.

Obiectiv specific	OS 1.3 Intensificarea creșterii durabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive
--------------------------	--

Operațiunea	2 Investiții pentru creșterea durabilă a IMM
--------------------	---

Obiectivul acestui apel este creșterea competitivității IMM, prin tranziția către noi modele de producție durabilă.

2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile

În elaborarea cererilor de finanțare aferente apelului de proiecte nr. PR/NE/2024/P1/RSO 1.3/2 - Investiții pentru creșterea durabilă a IMM, se vor avea în vedere atât reglementările europene și naționale în domeniu, cât și alte documente programatice și de planificare specifice la nivel european, național și regional, dintre care menționăm:

REGLEMENTĂRI EUROPENE:

- **Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (2012/C 326/02);**
- **Comunicarea Comisiei C(2021) 373/1 16 septembrie 2021.** Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027;
- **Comunicare a Comisiei C(2022) 7388 final din 19.10.2022.** Cadrul pentru ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare
- **Comunicare a Comisiei C(2021) 1054 final din 12 februarie 2021.** Orientări tehnice privind aplicarea principiului de "a nu prejudicia în mod semnificativ" în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență;
- **Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități adoptată la 13 decembrie 2006** de către Adunarea Generală a ONU;
- **Decizia de punere în aplicare a Comisiei C(2015) 4272 final din 23 iunie 2015** de aprobare a anumitor elemente din programul operațional "Regional" pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională în temeiul obiectivului referitor la investițiile pentru creștere și locuri de muncă în România, cu modificările ulterioare;
- **Directiva (UE) 54/2006 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2006** privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă(reformă);
- **Directiva (UE) 113/2004 a Consiliului din 13 decembrie 2004** de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii;
- **Directiva (UE) 79/7 a Consiliului din 19 decembrie 1978** privind aplicarea treptată a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în domeniul securității sociale;
- **Directiva (UE) 2000/78/CE din 27 noiembrie 2000** de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă
- **Directiva (UE) 882/2019 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019** privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor;

- **Directiva (UE) 43/2000 a Consiliului din 29 iunie 2000**, cu privire la implementarea principiului tratamentului egal între persoane indiferent de originea rasială sau etnică;
- **Regulamentul (UE) 852/2020 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020** privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 și a actelor delegate subsecvente
- **Regulamentul (UE, Euratom) 2093/2020 AL CONSILIULUI din 17 decembrie 2020** de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027;
- **Regulamentul (UE) 1058/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021** privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) 1060/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021** de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul delegat (UE) 2139/2021 de completare a Regulamentului (UE) 2020/852** al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea criteriilor tehnice de examinare pentru a determina condițiile în care o activitate economică se califică drept activitate care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice sau la adaptarea la schimbările climatice și pentru a stabili dacă activitatea economică respectivă aduce prejudicii semnificative vreunui dintre celelalte obiective de mediu.

REGLEMENTĂRI NAȚIONALE:

- **Hotărârea Guvernului nr. 907 din 29 noiembrie 2016** privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 873 din 6 iulie 2022** privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune;
- **Legea nr. 31 din 16 noiembrie 1990** privind societățile, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 50 din 29 iulie 1991** privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 10 din 18 ianuarie 1995** privind calitatea în construcții, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 202 din 19 aprilie 2002** privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 500 din 13 august 2002** privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 315 din 28 iunie 2004** privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 346 din 14 iulie 2004** privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;

- **Legea nr. 286 din 24 iulie 2009** privind Codul Penal, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 292 din 3 decembrie 2018** privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului;
- **Ordinul nr. 269 din 20 februarie 2020**, al Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor privind aprobarea ghidului general aplicabil etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, a ghidului pentru evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier și a altor ghiduri specifice pentru diferite domenii și categorii de proiecte;
- **Ordinul nr. 1777 din 3 mai 2023** privind aprobarea conținutului/modelului/formatului/structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art. 7 alin. (1) și art. 17 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021 – 2027.
- **Ordonanța de Urgență nr. 61/2008** privind implementarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanță de Urgență nr. 66/2011** privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014** privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 88/2020** privind instituirea unor măsuri, precum și acordarea unui sprijin financiar pentru pregătirea portofoliului de proiecte în domenii strategice considerate prioritare pentru perioada de programare 2021-2027, destinat finanțării prin Programul operațional Asistență tehnică 2014-2020 (POAT 2014-2020) și Programul operațional Infrastructură mare 2014-2020 (POIM);
- **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 122/2020** privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România;
- **Ordonanța nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 133/2021** privind gestionarea financiară a fondurilor europene în perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă;
- **Ordonanță de Urgență nr. 23/2023** privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare;
- **ORDONANȚĂ nr. 57 din 16 august 2002** privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, cu modificările și completările ulterioare;

DOCUMENTE PROGRAMATICE (PROGRAME, STRATEGII, PLANURI):

- Programul Regional Nord-Est 2021-2027;

- Strategia de Cercetare și Inovare pentru Specializare Inteligentă a Regiunii Nord-Est (RIS3 Nord-Est)

3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

3.1. Tipul de apel

Apelul de proiecte va fi unul competitiv, cu termen limită de depunere, în limita bugetului alocat acestui apel și cu următoarele reguli:

- Apelul se va deschide în condițiile prevăzute la secțiunea 4;
- Termenul maxim de depunere a cererilor de finanțare este de 3 luni de la data deschiderii apelului de proiecte în MySMIS2021/SMIS2021+, cu posibilitate de prelungire;
- Vor fi respinse proiectele care nu întrunesc un prag minim de 60 de puncte în etapa de evaluare tehnică și financiară;
- Se vor evalua toate cererile de finanțare depuse până la închiderea apelului;
- După finalizarea evaluării tuturor proiectelor, acestea vor fi ierarhizate și vor intra în etapa de contractare în ordinea descrescătoare a punctajului (la punctaje egale se vor aplica criteriile de departajare menționate în secțiunea 8.4.) și în limita alocării financiare a apelului de proiecte.
- Vor fi finanțate proiectele al căror buget se încadrează integral în alocările financiare ale apelului de proiecte.

Lista de rezervă va fi formată din proiectele cu punctaj mai mare sau egal cu 60 puncte și care nu se încadrează în alocarea financiară a apelului. Proiectele aflate în lista de rezervă, vor putea intra ulterior în etapa de contractare doar în situația disponibilizării/suplimentării fondurilor.

3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)

Forma de sprijin acordat în cadrul prezentului apel de proiecte o reprezintă grantul, în conformitate cu prevederile PR Nord-Est, a regulamentelor UE 1058/2021, 1060/2021, 2831/2023, 1046/2018 și 651/2014.

3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte

Alocarea financiară nerambursabilă pentru prezentul apel de proiecte este de 30.000.000 euro (25.500.000 euro FEDR + 4.500.000 euro BS).

Pentru transformarea din euro în lei a alocării în aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ este utilizat cursul InforEuro din luna publicării ghidului, respectiv luna: 1 euro=..... lei.

3.4. Rata de cofinanțare

Rata de cofinanțare este acordată din Fondul European de Dezvoltare Regională în procent de 85% și din bugetul de stat în procent de 15%, din valoarea cheltuielilor nerambursabile ale proiectului.

Asistența financiară nerambursabilă acordată în funcție de locul de implementare a proiectului (județul în care se implementează proiectul) este detaliată în **secțiunea 5.5.**

Categoriile/Subcategoriile de cheltuieli eligibile și finanțabile prin ajutor de stat sunt detaliate în **secțiunea 5.3. și în cadrul Anexei 15.**

3.5. Zona/zonile geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte

Proiectele finanțate în cadrul acestui apel vor fi implementate în Regiunea de Dezvoltare Nord-Est, respectiv județele Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui.

3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

Prin intermediul acestui apel vor fi sprijinite proiecte care vor avea drept scop creșterea competitivității IMM-urilor prin tranziția către noi modele de producție durabilă și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive.

Scopul acestor investiții este de a crește nivelul tehnologic și capacitatea organizațională de a gestiona procese de fabricație, de dezvoltare a produselor și serviciilor, de a crește eficiența utilizării resurselor în companiile din domeniile prioritare identificate în Strategia de Cercetare și Inovare pentru Specializare Inteligentă a Regiunii Nord-Est (**Anexa 4 – Lista domeniilor și subdomeniilor de specializare inteligentă ale Regiunii Nord-Est – RIS 3 NE**).

Având în vedere domeniile de intervenție aferente Priorității 1 din Programul Regional Nord-Est 2021-2027, preluate din Anexa I a Regulamentului (UE) nr. 1060/2021, activitățile sprijinite sunt prezentate succint mai jos în corespondență cu codul de intervenție 075 (*Sprijinirea proceselor de producție ecologice și a utilizării eficiente a resurselor în IMM-uri*):

- investiții pentru dezvoltarea și/sau diversificarea capacității de producție/prestări servicii prin recuperarea, reutilizarea și revalorificarea unor materii prime, materiale și produse prin reintroducerea în procesul de fabricație principal sau prin crearea de noi produse/servicii, pentru dezvoltarea de noi activități economice necesare integrării în lanțuri de valoare;
- investiții pentru promovarea simbiozei industriale¹ prin valorificarea deșeurilor și produselor secundare proprii ca materii prime pentru alte industrii;
- realizarea de studii privind amprenta de mediu a companiei, pentru a sprijini decarbonizarea lanțurilor de aprovizionare, reducerea costurilor de producție și identificarea de acțiuni pentru creșterea circularității;
- îmbunătățirea proiectării produselor pentru durabilitate, reparabilitate, reutilizare, upgrade și reciclare;
- marketing și branding;
- certificare de noi produse/servicii.

Aceste activități sunt detaliate în **Secțiunea 5.2.2** din prezentul ghid.

¹ Simbioza industrială este definită ca proces prin care deșeurile unei activități industriale devin materii prime pentru altă industrie

3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte

Principalul grup țintă vizat de prezentul apel este reprezentat de IMM-urile din Regiunea Nord-Est.

3.8. Indicatori

Indicatorii de realizare și de rezultat specifici programului precum și indicatorii suplimentari specifici apelului de proiecte vor face obiectul monitorizării implementării, efectelor și performanței investițiilor propuse prin proiect, iar neîndeplinirea sau îndeplinirea parțială a acestora ar putea conduce la recuperarea finanțării proporțional cu gradul de neîndeplinire, în conformitate cu prevederile OUG nr. 66/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Se va completa în cadrul cererii de finanțare, Secțiunea *Indicatori prestabiliți*, valoarea prognozată a indicatorilor de mai jos.

În vederea cuantificării indicatorilor de realizare și de rezultat din prezenta secțiune, se va avea în vedere **Ghidul pentru monitorizarea indicatorilor Programului Regional Nord-Est 2021-2027**, care poate fi accesat la următoarea adresă: <https://regionordest.ro/documente-suport/>.

	<p>ATENȚIE!</p> <ul style="list-style-type: none">• Indicatorii de realizare și de rezultat vor fi preluați în cererea de finanțare, în secțiunile dedicate.• Valorile preconizate trebuie să fie realiste, realizabile și măsurabile.• Nu se acceptă identificarea și cuantificarea, în cadrul cererii de finanțare, a altor indicatori în afara celor menționați în cadrul secțiunilor 3.8.1, 3.8.2 și 3.8.3.
---	--

3.8.1. Indicatori de realizare

Cod / Denumire indicator	Unitate de măsură	Țintă / solicitant	Măsurarea și raportarea indicatorului
RCO 01 Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	Număr întreprinderi	1	Valoarea indicatorului este raportată în raportul de progres final transmis ulterior finalizării implementării proiectului.
RCO 02 Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	Număr întreprinderi	1	Valoarea indicatorului este raportată în raportul de progres final transmis ulterior finalizării implementării proiectului.

3.8.2. Indicatori de rezultat

Cod / Denumire indicator	Unitate de măsură	Țintă / solicitant	Măsurarea și raportarea indicatorului
RCR 02 Investiții private care completează sprijinul public (din care: granturi, instrumente financiare)	Euro	Valoarea rezultată în bugetul proiectului	Valoarea realizată reprezintă valoarea investițiilor private care completează sprijinul public și este raportată la cel mult un an după finalizarea output-ului din proiect.

3.8.3. Indicatori suplimentari specifici apelului de proiecte

Denumire indicator	Unitate de măsură	Descriere	Măsurarea și raportarea indicatorului
Procentul de creștere a materiilor prime secundare utilizate în procesul de producție sau în furnizarea serviciilor	% (Materii prime secundare/ Total materii prime utilizate)	O creștere a utilizării materiilor prime secundare susține un model economic mai durabil, măsoară gradul în care procesul de producție sau serviciile utilizează materiale reciclate în locul materiilor prime noi, indicând angajamentul față de economia circulară.	<p>Valoarea indicatorului este raportată în primul raport de durabilitate transmis ulterior finalizării implementării proiectului.</p> <p>Creșterea se calculează pe baza valorilor rezultate la momentele T0 și T1</p> <p>Valoarea rezultată = $\frac{\text{Materii prime secundare T1}}{\text{Total materii prime utilizate T1}} - \frac{\text{Materii prime secundare T0}}{\text{Total materii prime utilizate T0}}$</p> <p>T0 reprezintă informațiile din ultimele situații financiare încheiate din anul anterior depunerii CF</p> <p>T1 reprezintă informațiile din primul exercițiu financiar încheiat în anul ulterior finalizării implementării proiectului</p>
Procentul de diminuare a deșeurilor rezultate în urma procesului de producție sau în urma furnizării serviciilor	% (Deșeuri de producție / Total materii prime utilizate)	Măsurarea gradului de diminuare a deșeurilor de producție.	<p>Valoarea indicatorului este raportată în primul raport de durabilitate transmis ulterior finalizării implementării proiectului.</p> <p>Diminuarea se calculează pe baza valorilor rezultate la momentele T0 și T1</p>

			<p>Valoarea rezultată = $\%(\text{Deșeuri de producție } T0 / \text{Total materii prime utilizate } T0) - (\text{Deșeuri de producție } T1 / \text{Total materii prime utilizate } T1)$</p> <p>T0 reprezintă informațiile din ultimele situații financiare încheiate din anul anterior depunerii CF</p> <p>T1 reprezintă informațiile din primul exercițiu financiar încheiat în anul ulterior finalizării implementării proiectului</p>
Procentul de venituri obținute din închirierea de produse (bunuri sau servicii) asociate proiectului	$\%$ (Venitul din închirieri / Total venituri din produsele (bunuri sau servicii) asociate proiectului)	Ponderea acestui indicator indică o trecere către un model de consum mai durabil, reducând necesitatea producerii de bunuri noi și promovând eficiența în utilizarea resurselor.	<p>Valoarea indicatorului este raportată în primul raport de durabilitate transmis ulterior finalizării implementării proiectului.</p> <p>Valoarea rezultată = $\%(\text{Venitul din închirieri } T1 / \text{Total venituri din produsele (bunuri sau servicii) asociate proiectului } T1)$</p> <p>T1 reprezintă informațiile din primul exercițiu financiar încheiat în anul ulterior finalizării implementării proiectului</p>
Adoptarea de sisteme certificate de monitorizare a sustenabilității ² sau îmbunătățirea/extinderea sistemului certificat existent de monitorizare a sustenabilității	nr (Numărul de sisteme de monitorizare adoptate / îmbunătățite prin proiect)	Evidențiază gradul de integrare și adaptare a practicilor de monitorizare a ciclului de viață în procesele și strategiile operaționale ale activităților, sprijinind o abordare circulară și sustenabilă.	Valoarea indicatorului este raportată în raportul de progres final transmis ulterior finalizării implementării proiectului.
Procentul de creștere indice EBITDA ³	$\%$ (EBITDA T1 / EBITDA T0) -100%	<p>Evaluarea performanței competitive</p> <p>EBITDA = profit net + dobânzi + taxe +</p>	Valoarea indicatorului este raportată în primul raport de durabilitate transmis ulterior finalizării implementării proiectului.

² De exemplu: EMAS, SDG, GRI, ESG, CSDR

³ Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortisation (profitul înainte de dobânzi, impozite, depreciere și amortizare)

		depreciere amortizare	+	<p>Creșterea se calculează pe baza valorilor rezultate la momentele T0 și T1</p> <p>Valoarea rezultată = $\%(\text{EBITDA T1} / \text{EBITDA T0}) - 100\%$</p> <p>T0 reprezintă informațiile din ultimul exercițiu financiar încheiat din anul anterior depunerii raportului de progres final</p> <p>T1 reprezintă informațiile din primul exercițiu financiar încheiat în anul ulterior finalizării implementării proiectului</p>
--	--	-----------------------	---	---

	<p>ATENȚIE! Toți indicatorii suplimentari sunt de tipul indicatori de rezultat. Este obligatorie selectarea și asumarea a cel puțin unui indicator suplimentar, dintre cei menționați mai sus.</p> <p>La completarea cererii de finanțare în MySMIS2021/SMIS2021+, indicatorii suplimentari selectați se vor introduce în tabelul indicatorilor suplimentari. Vor fi încurajate, prin acordarea unui punctaj suplimentar, proiectele care vor viza realizarea de indicatori suplimentari conform pragurilor menționate în cadrul grilei de evaluare tehnică și financiară(ETF).</p>
--	--

3.9. Rezultatele așteptate

Rezultatele proiectului vor fi atinse până la finalizarea acestuia, iar progresul în realizarea acestor rezultate va fi monitorizat pe durata implementării proiectului.

Rezultatele așteptate asigură îndeplinirea indicatorilor și obiectivelor specifice proiectului, fiind stabilite în concordanță cu aceștia.

În cadrul cererii de finanțare se vor menționa rezultatele așteptate ca urmare a implementării proiectului, în corelare cu tipologia activităților propuse spre finanțare.

	<p>ATENȚIE! În cadrul fiecărei cereri de finanțare se vor identifica maximum 5 rezultate așteptate. Valorile preconizate trebuie să fie realiste, realizabile, măsurabile și în concordanță cu indicatorii și obiectivele specifice ale proiectului astfel încât rezultatele așteptate să asigure îndeplinirea obiectivelor și indicatorilor.</p>
---	--

3.10. Operațiuni de importanță strategică

Criteriile avute în vedere la selectarea acestui apel ca operațiune de importanță strategică sunt:

- contribuția la implementarea Planului de acțiune „Pentru o Europa mai curată și mai competitivă”;
- nevoia de schimbare societală, de educație și conștientizare;
- stimularea modelelor de producție durabilă prin colectarea unui bazin de bune practici cu efect de replicare.

3.11. Investiții teritoriale integrate

Nu se aplică prezentului apel.

3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Nu se aplică prezentului apel.

3.13. Reguli privind ajutorul de stat

Acordarea finanțării, în cadrul prezentului apel se va realiza în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare și ale Regulamentului (UE) nr. 2023/2831 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, precum și **a Dispoziției nr...../...../.....** privind aprobarea Schemei de ajutor de stat și de minimis pentru Investiții pentru creșterea durabilă a IMM în cadrul Priorității 1: Nord-Est – O regiune mai competitivă, mai inovativă, *Obiectiv Specific 1.3 Intensificarea creșterii durabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive (Operațiunea 2: Investiții pentru creșterea durabilă a IMM), din Programul Regional Nord-Est 2021-2027.*

Articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) stabilește o interdicție generală în sarcina statelor membre de a pune în aplicare măsuri de ajutor care întrunesc cumulativ următoarele criterii:

1. sunt acordate de către stat sau de către unitățile administrativ teritoriale, din resurse de stat sau resurse ale unităților administrativ-teritoriale, ori de alte organisme care administrează surse ale statului sau ale colectivităților locale indiferent de formă;
2. sunt acordate în mod selectiv;
3. sunt acordate întreprinderilor;
4. asigură un avantaj economic întreprinderilor;
5. distorsionează concurența;
6. afectează comerțul cu statele membre ale Uniunii Europene.

Dacă măsurile de ajutor denaturează concurența și afectează comerțul intracomunitar, acestea nu sunt compatibile cu piața internă, cu excepția cazurilor în care tratatele prevăd altfel.

Articolul 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede obligația unui stat membru de a notifica Comisiei Europene ajutoarele de stat, astfel încât aceasta să evalueze dacă sunt compatibile cu piața comună. Comisia a definit

unele excepții și a declarat anumite categorii specifice de ajutoare de stat ca fiind compatibile cu piața comună, în cazul îndeplinirii unor condiții, acestea fiind scutite (excepțate) de obligația notificării prealabile.

În cadrul prezentului apel de proiecte sunt selectate și finanțate proiecte în baza Schemei de ajutor de stat și de minimis pentru Investiții pentru creșterea durabilă a IMM, aprobată prin Dispoziția Directorului General al ADR Nord-Est și nr. / /, în cadrul Programului Regional Nord-Est 2021-2027.

Prin acest apel de proiecte, se acordă următoarele categorii de ajutor:

- 1) Ajutor de stat regional pentru investiții, cu respectarea prevederilor art. 14 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare ajutor de stat regional;
- 2) Ajutor de minimis cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 2831/2023 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis.

Solicitantul care își desfășoară activitatea atât în domeniile de activitate eligibile (conform Anexei 4 la prezentul Ghid), cât și în domeniile de activitate neeligibile sau în sectoarele excluse din aria de aplicare a Regulamentului de minimis nr. 2831/2023, a Regulamentului (UE) nr. 651/2014 și/sau a Schemei de ajutor de stat și de minimis pentru Investiții pentru creșterea durabilă a IMM, poate beneficia de finanțare doar pentru domeniile de activitate eligibile, cu condiția prezentării documentelor contabile care atestă separarea evidenței acestor activități sau o distincție între costuri, astfel ca activitățile desfășurate în domeniile excluse să nu beneficieze de ajutoare de minimis și/sau ajutor de stat.

Detalii privind regulile aplicabile ajutoarelor de stat / de minimis sunt prevăzute în **Anexa 20 - Reguli privind ajutorul de stat și de minimis.**

3.14. Reguli privind instrumentele financiare

Nu se aplică prezentului apel.

3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

În cadrul acestui apel este încurajată cooperarea externă ce poate viza schimburi de bune practici și informații privind soluții pentru creșterea competitivității IMM prin tranziția către noi modele de producție durabilă și integrarea în lanțurile de valoare Europene între solicitant și factorii interesați din zona transfrontalieră cu Ucraina și/sau Republica Moldova, alte regiuni UE, membri ai parteneriatelor tematice din Platformele ECESP, ROCESP⁴ etc.

3.16. Principii orizontale

Conform articolului 9 a Regulamentului (UE) 1060/2021, pe tot parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, pe perioada de implementare și durabilitate a proiectelor, atât solicitanții/beneficiarii cât și AM PR Nord-Est vor aplica, vor verifica și se

⁴ ECESP European Circular Economy Stakeholder Platform - <https://circulareconomy.europa.eu/platform/en>
ROCESP- Romanian Circular Economy Stakeholder Platform - <https://rocesp.ro/>

vor asigura de respectarea principiilor legate de egalitatea de șanse, de gen, nediscriminare și accesibilitatea persoanelor cu dizabilități conform legislației naționale și comunitare în vigoare, în conformitate cu prevederile Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, de principiul dezvoltării durabile și de politica Uniunii în domeniul mediului în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 191 alineatul (1) din TFUE, precum și cu principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ” în concordanță cu Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului european și al Consiliului.

În îndeplinirea obligațiilor legale, se vor avea în vedere inclusiv prevederile secțiunilor 3.17. și 3.19. din ghidul solicitantului.

Informații detaliate despre cadrul strategic, conceptual și prevederile legale de la nivel național și comunitar, se regăsesc în **Ghidul privind integrarea temelor orizontale în cadrul proiectelor finanțate prin Programul Regional Nord-Est 2021-2027**, disponibil pe pagina web <https://www.regionordest.ro/>, **Documente suport**.

3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

În pregătirea cererilor de finanțare, la depunerea proiectelor, pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, precum și pe întreaga durată de implementare, solicitanții de finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare în domeniul protecției mediului, la nivel național și european, inclusiv modificările intervenite pe parcursul procesului de evaluare sau contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării ghidurilor de finanțare.

Solicitantul are obligația de a respecta prevederile Legii nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului și ale Ordinului nr. 269/2020 privind aprobarea ghidului general aplicabil etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului. În urma parcurgerii procedurii de reglementare solicitantul va obține actul de reglementare pentru proiectul ce va fi depus (Decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului ca document final sau intermediar, Acordul de mediu sau Clasarea notificării), și îl va prezenta în etapa de contractare, ca document obligatoriu.

Principiul DNSH trebuie interpretat în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru de facilitare a investițiilor durabile (Regulamentul privind Taxonomia), care definește noțiunea de „prejudiciere în mod semnificativ” a următoarelor șase obiective de mediu:

- atenuarea schimbărilor climatice ;
- adaptarea la schimbările climatice ;
- utilizarea durabilă și protecția resurselor de apă și a celor marine;
- tranziția către o economie circulară;
- prevenirea și controlul poluării;
- protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor.

În vederea respectării principiului DNSH, în formularul Cererii de finanțare, Secțiunea „Principii orizontale – Principiul DNSH” se vor specifica măsurile de atenuare a impactului asupra obiectivului de mediu “Tranziția către o economie circulară”. Pentru

respectarea celorlalte obiective de mediu, solicitantul va trebui să obțină documentul de reglementare de la autoritatea de mediu.

(Dacă proiectul implică lucrări de construcție cu autorizație de construire) Solicitantul va asigura imunizarea la schimbările climatice a investițiilor în infrastructură care au o durată de viață preconizată de cel puțin 5 ani, în procesul de pregătire, verificare, implementare și durabilitate a contractului de finanțare. Imunizarea infrastructurii la schimbările climatice reprezintă un proces care integrează măsuri de atenuare a schimbărilor climatice (Neutralitate climatică) și de adaptare (Reziliența la schimbările climatice) la acestea în dezvoltarea proiectelor de infrastructură.

Dacă proiectul implică lucrări de construcție cu autorizație de construire, și în funcție de maturitatea documentației tehnico-economice la data depunerii proiectului, în cererea de finanțare, în Secțiunea „Principii orizontale – Imunizarea la schimbările climatice”, solicitantul va descrie modul în care va asigura imunizarea infrastructurii, prin acțiuni și/sau măsuri pe baza metodologiei prevăzute în Comunicarea Comisiei 373/2021 - Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027. Dacă în urma analizei va rezulta necesitatea unor măsuri de atenuare și adaptare, acestea se vor regăsi în proiectul tehnic.

Atât pentru principiul DNSH, cât și pentru imunizarea infrastructurii la schimbările climatice, solicitantul va avea în vedere, în funcție de faza documentației tehnice deținută la momentul depunerii cererii de finanțare, Metodologia privind imunizarea la schimbările climatice și respectarea principiului DNSH, Anexa 5.2 DNSH – P1 – Investiții pentru creșterea durabilă a IMM și Circulara MMAP nr. DGEICPSC 108047/08.08.2023, disponibile pe pagina web <https://regionordest.ro/documente-suport/>

Solicitantul este încurajat să integreze aspectele de mediu în elaborarea și implementarea proiectelor, prin identificarea de soluții Eco, achiziții publice verzi și responsabile social. Se recomandă utilizarea de materiale de construcții certificate Eco Label. Se recomandă realizarea preponderentă a achizițiilor verzi pentru echipamente și dotări.

Conform Avizului de Mediu nr. 83/23.03.2022 emis de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor pentru Programul Regional Nord-Est 2021-2027, beneficiarii finanțării prin PR Nord-Est au obligația să urmărească și să respecte aplicarea măsurilor generale, specifice și a celorlalte condiții detaliate în cadrul avizului.

Solicitantul va avea în vedere [Avizul de mediu](#), precum și [versiunea integrală a Raportului de Mediu](#), disponibile pe pagina web dedicată Programului Regio Nord-Est, secțiunea Documente suport: <https://regionordest.ro/documente-suport/>.

3.18. Caracterul durabil al proiectului

În conformitate cu articolul 65 din Regulamentul (UE) 1060/2021, pe o perioadă de 3 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar sau în termenul prevăzut de normele privind ajutoarele de stat, solicitantul al cărui proiect conține investiții în infrastructură sau în capital fix sau în active necorporale, trebuie:

- a) să nu înceteze activitatea productivă sau să o transfere în afara regiunii în care a primit sprijin;

- b) să nu realizeze o modificare a proprietății asupra unui element de infrastructură care conferă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
- c) să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de implementare a proiectului și care ar conduce la subminarea obiectivelor inițiale ale acesteia.

Finanțarea nerambursabilă acordată se recuperează total sau parțial de la beneficiar dacă, în perioada pentru care trebuie asigurat caracterul durabil, proiectul face obiectul oricăreia dintre situațiile enunțate anterior.

Reducerea valorii eligibile acordate din fonduri europene și din bugetul național se calculează proporțional cu perioada pentru care nu este asigurat caracterul durabil al operațiunilor.

3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea

În procesul de pregătire, contractare, implementare și valabilitate a contractului de finanțare, solicitantul a respectat și va respecta:

- legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul egalității de șanse, de gen, nediscriminării și accesibilității pentru persoanele cu dizabilități;
- legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul dezvoltării durabile, al muncii și al achizițiilor publice.

Solicitantul va declara în cadrul **Declarației unice** că va respecta obligațiile prevăzute în legislația comunitară și națională în domeniul dezvoltării durabile, egalității de șanse, de gen, nediscriminării și accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Pentru stabilirea abordării optime în respectarea acestor principii, se recomandă utilizarea:

- Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități⁵ inclusiv Ghidul privind reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă pentru perioada 2021-2027, realizat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene⁶, unde la anexele 3 și 4 este listată legislația relevantă.
- Carta Drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene (2012/C 326/02)⁷ inclusiv Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile⁸.

Informații detaliate despre cadrul strategic, conceptual și prevederile legale de la nivel național și comunitar, se regăsesc în **Ghidul privind integrarea temelor orizontale în cadrul proiectelor finanțate prin Programul Regional Nord-Est 2021-2027**, disponibil pe pagina web <https://www.regionordest.ro/documente-suport/>.

⁵ Disponibil la adresa : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32010D0048&qid=1679648361288>

⁶ Disponibil la adresa: <https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/>

⁷ Disponibil la adresa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A12016P%2FTXT&qid=1679648581845>

⁸ Disponibil la adresa: <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/08/0289aed9bcb174a18d17d7badb94816f.pdf>

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și alte acțiuni suplimentare (dacă este cazul).

O serie de posibile măsuri menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea, pot viza colectarea de date privind persoanele cu dizabilități și persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului.

3.20. Teme secundare

Nu se aplica prezentului apel.

3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Beneficiarii sunt responsabili pentru implementarea activităților de comunicare și vizibilitate în legătură cu asistența financiară nerambursabilă obținută prin Programul Regional Nord-Est 2021-2027, în conformitate cu cele declarate în cererea de finanțare și cu prevederile Art. 50 și Anexei IX din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune.

În realizarea măsurilor de comunicare și vizibilitate, beneficiarii vor avea în vedere prevederile Manualului de Identitate Vizuală pentru Programul Regional Nord Est 2021-2027 publicat pe pagina web regionordest.ro, Secțiunea Comunicare (<https://regionordest.ro/identitate-vizuala/>) și ale Ghidului de Identitate Vizuală 2021-2027 adoptat prin Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 5744/2023 și publicat în Monitorul Oficial nr. 1171/2023, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul în care beneficiarul nu își respectă obligațiile privind asigurarea măsurilor de comunicare și vizibilitate ce îi revin, Autoritatea de Management aplică măsuri, cu luarea în considerare a principiului proporționalității, valoarea nerambursabilă a proiectului fiind redusă cu până la 3%.

4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1. Data deschiderii apelului de proiecte: xx.xx.2024.

4.2. Perioada de pregătire a proiectelor

În vederea pregătirii proiectelor se acordă o perioadă de minimum 30 de zile, între data publicării Ghidului solicitantului în formă finală pe pagina web <https://regionordest.ro/>, și data lansării prezentului apel de proiecte în MySMIS2021, respectiv începerea depunerii de proiecte.

4.3. Perioada de depunere a proiectelor

4.3.1. Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte: xx.xx.2024, ora;

4.3.2. Data și ora închiderii apelului de proiecte: xx.xx.2024, ora

4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor

În cadrul prezentului apel, cererea de finanțare și documentele aferente (atât cele de la depunere cât și cele ulterioare) se vor transmite exclusiv prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, conform prevederilor de la secțiunea 7.

Proiectele pot fi depuse doar în perioada menționată în cadrul **Secțiunii 4.3** a prezentului document.

Data și ora depunerii cererii de finanțare este considerată data și ora transmiterii aplicației prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Cererea de finanțare respinsă într-una din etapele procesului de evaluare, selecție și contractare se poate redepona în cadrul aceluiași apel, cu condiția ca acesta să nu fi fost închis, considerându-se proiect nou depus.

5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

Cererea de finanțare depusă (inclusiv anexele la aceasta) face obiectul verificării, pe baza criteriilor enumerate în continuare și incluse în grilele anexate la prezentul ghid.

Toate **criteriile de eligibilitate** menționate în prezentul ghid **se verifică doar pentru activitățile eligibile prevăzute în proiect**, iar realizarea activităților ne-eligibile se află în răspunderea solicitantului, acesta urmând a se asigura de respectarea legislației în vigoare pentru realizarea lor. Se va avea în vedere faptul că, în situația în care obiectivele proiectului nu vor putea fi atinse, finanțarea acordată poate fi recuperată în conformitate cu prevederile din contractul de finanțare.

Condițiile de eligibilitate trebuie respectate pe întreaga perioadă de la depunerea cererii de finanțare, pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, precum și pe parcursul implementării proiectului și în perioada de durabilitate a contractului de finanțare, exceptând următoarele:

1. Prevederile *Cerinței 12- Încadrarea valorii finanțării nerambursabile a proiectului în limitele minime și maxime* trebuie respectate doar pe perioada de la depunerea cererii de finanțare și până la semnarea contractului de finanțare. Scăderea valorii eligibile a proiectului ca urmare a încheierii contractelor de achiziții publice nu va conduce la rezilierea contractului de finanțare.
2. Criteriul de eligibilitate a solicitantului referitor la încadrarea acestuia în categoria IMM, a cărui respectare este obligatorie doar până la momentul semnării contractului de finanțare.

În cazul nerespectării condițiilor de eligibilitate conform Ghidului solicitantului, oricând pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare, cererea de finanțare va fi respinsă. În acest sens, orice situație, eveniment ori modificare care afectează sau ar putea afecta respectarea condițiilor de eligibilitate menționate în Ghidul solicitantului de finanțare vor fi aduse, de către solicitant, la cunoștința AM, în termen de 5 zile lucrătoare de la luarea la cunoștință a situației respective.

Prin cumulul criteriilor de selecție și eligibilitate menționate mai jos, AM PR Nord-Est se asigură inclusiv de respectarea prevederilor art. 73 din Regulamentul 1060/2021.

5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor

5.1.1 Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

Cerința 1. Solicitantul de finanțare eligibil este societate comercială⁹ care se încadrează în categoria IMM-urilor (microîntreprindere, întreprindere mică sau întreprindere mijlocie), în conformitate cu mențiunile secțiunii 5.1.2. Categoriile de solicitanți eligibili.

Cerința 2. Solicitantul și reprezentantul său legal nu se încadrează în situațiile de excludere prezentate în Declarația unică (Anexa 2 la Ghidul solicitantului).

A. Solicitantul nu se află într-una din următoarele situații:

- a. în stare de faliment/insolvență sau face obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, a încheiat acorduri cu creditorii (în procedurile anterior menționate), și-a suspendat activitatea economică sau face obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau se află în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;
- b. face obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa într-una din situațiile de la punctul a.;
- c. este subiectul unei decizii de recuperare în urma unei decizii anterioare a Comisiei Europene, a unui furnizor de ajutor sau a Consiliului Concurenței privind declararea unui ajutor ca fiind ilegal și incompatibil cu piața comună ce nu a fost deja executată și creanța nu a fost integral recuperată, inclusiv dobânda aferentă;
- d. a fost găsit vinovat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pentru comiterea

⁹ Înregistrată în baza Legii nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru persoanele juridice române, respectiv societăți constituite în conformitate cu legislația specifică din statul membru a cărei naționalitate o dețin, în cazul persoanelor juridice străine

unei fraude/ infracțiuni referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului Penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare;

e. Este în dificultate, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, și anume:

- i. În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată, alta decât un IMM care există de mai puțin de 3 ani sau atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți comerciale menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului, iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.
- ii. În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății [alta decât un IMM care există de mai puțin de trei ani], atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.
- iii. Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.
- iv. Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

Nota: Verificarea cu privire la categoria întreprinderilor în dificultate se va face pe baza datelor financiare din ultimul an fiscal încheiat, conform **Anexei 8** – Macheta financiară – „**Secțiunea 2** - Verificarea încadrării solicitantului în categoria întreprinderilor în dificultate”.

f. În situațiile prevăzute de Recomandarea Comisiei Europene nr. 1039/16.07.2020, publicată în JOUE nr 227/16.07.2020 privind condiționarea acordării sprijinului financiar public de lipsa unei legături cu jurisdicțiile necooperante în scopuri fiscale, respectiv:

- i. este rezident în scopuri fiscale sau înmatriculat în temeiul legilor din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale;
- ii. este controlat, direct sau indirect, de către acționarii din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante, analiza mergând până la beneficiarul real, așa cum este acesta definit în art. 3

- punctul 6 din Directiva 2015/849;
- iii. controlează, direct sau indirect, filialele sau nu dețin unități permanente proprii în jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale; și
 - iv. exercită dreptul de proprietate în comun cu întreprinderile din jurisdicțiile care figurează pe lista Uniunii Europene a jurisdicțiilor necooperante în scopuri fiscale.

B. Reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare, nu se află într-una din situațiile de mai jos:

- a. în situația de a induce grav în eroare Autoritatea de Management sau comisiile de verificare, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR Nord-Est;
- b. în situația de a încerca/ de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de verificare sau Autoritatea de Management pe parcursul procesului de verificare a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR Nord-Est;
- c. a suferit condamnări definitive în cauze referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

C. Solicitantul trebuie să se regăsească în următoarele situații:

- a. În cazul solicitantului pentru care au fost stabilite debite în sarcina sa ca urmare a măsurilor legale întreprinse de autoritatea de management, acesta va putea încheia contractul de finanțare în următoarele situații:
 - i. recunoaște debitul stabilit în sarcina sa de Autoritatea de Management pentru PR Nord-Est și îl achită integral, atașând dovezi în acest sens, cu excepția proiectelor aflate în implementare, pentru care recunoaște debitul stabilit și îl achită integral sau își exprimă acordul cu privire la stingerea acestuia din valoarea cererilor de rambursare ulterioare, aferente proiectului în cadrul căruia a fost constatat, cu excepția debitelor provenite din decizii de recuperare ajutor de stat/minimis.
 - ii. a contestat în instanță notificările/procesele verbale/notele de constatare a unor debite și prin decizie a instanțelor de judecată s-a dispus suspendarea executării, anexând dovezi în acest sens, cu excepția debitelor provenite din decizii de recuperare ajutor de stat/minimis.
- b. (la momentul etapei de contractare) să fi achitat obligațiile de plată nete (diferența dintre obligațiile de plată restante la buget și sumele de recuperat de la buget) către bugetul de stat și respectiv bugetul local, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare.
- c. deține dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului.

Cerința 3: Solicitantul a desfășurat activitate pe o perioadă corespunzătoare cel puțin unui an fiscal integral, nu a avut activitatea suspendată temporar oricând în anul curent depunerii cererii de finanțare și în anul fiscal anterior și a înregistrat profit din exploatare (>0 lei) în ultimul an fiscal încheiat pentru care există situații financiare aprobate.

De exemplu, o întreprindere care depune cererea de finanțare în cursul anului 2024:

- trebuie să fi fost înființată cel mai târziu la 3 ianuarie 2023 (prima zi lucrătoare din anul 2023) și să fi înregistrat profit din exploatare la nivelul anului 2023.
- nu trebuie să fi avut activitatea suspendată pe perioada ultimului an fiscal încheiat (anul 2023) sau în cursul anului 2024.

Criteriile privind durata de activitate și profitul din exploatare se referă la întreaga activitate a solicitantului.

Cerința 4: Solicitantul are înscrisă/e în obiectul de activitate una sau mai multe clase CAEN asociate domeniului/domeniilor de specializare inteligentă din regiunea Nord-Est vizat/e de investiție.

La depunerea cererii de finanțare, solicitantul trebuie să aibă deja înscrise în obiectul de activitate unul sau mai multe cod/uri CAEN asociat/e domeniului/domeniilor de specializare inteligentă din regiunea Nord-Est vizat/e de investiție, indiferent dacă acesta/ea reprezintă activitatea principală sau secundară a întreprinderii.

Autorizarea codului/rilor CAEN menționate mai sus poate exista la momentul depunerii cererii de finanțare sau poate fi realizată ulterior.

În situația în care solicitantul nu are, la momentul depunerii cererii de finanțare, domeniul/iile de activitate (clasa/e CAEN) menționate mai sus, autorizat/e la sediul (principal sau secundar) identificat ca loc de implementare a proiectului, acesta se va angaja (prin Anexa 2 - Declarație Unică) să îl/le autorizeze la locul de implementare până la finalizarea implementării proiectului.

Cerința 5: Solicitantul deține drepturi de proprietate sau de utilizare asupra imobilului/imobilelor și asupra altor bunuri mobile și/sau imobile necesare, după caz, ce fac obiectul proiectului:

Solicitantul de finanțare trebuie să dețină unul din următoarele drepturi asupra imobilului (teren și/sau clădiri), la momentul depunerii cererii de finanțare și pe perioada de evaluare, selecție și contractare, astfel:

a. Pentru investiții care includ lucrări de construcție ce se supun autorizării:

- dreptul de proprietate privată;
- dreptul de concesiune;
- dreptul de suprafață;

Nu se acceptă înscrierea provizorie a dreptului de proprietate menționat în cadrul acestei secțiuni.

Bunurile imobile care fac obiectul proiectului propus prin prezenta cerere de finanțare, îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- sunt libere de orice sarcini sau interdicții incompatibile cu realizarea activităților proiectului;
- nu fac obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești;
- nu fac obiectul unor garanții, cesionări și nici a unei alte forme de sarcini care ar putea afecta dreptul invocat;
- nu fac obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Pentru investiții care includ lucrări de construcție ce se supun autorizării, garanțiile reale asupra imobilelor (e.g. ipotecă) sunt considerate, în accepțiunea AM PR Nord-Est, incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PR Nord-Est. Ulterior contractării proiectului, este permisă ipotecarea obiectelor/ bunurilor aferente proiectului, fie ele mobile sau imobile, în condițiile stricte ale prevederilor contractuale, cu respectarea legislației în vigoare.

b. Pentru investiții care includ doar servicii și/sau dotări și lucrări de construcție ce NU se supun autorizării:

- dreptul de proprietate privată,
- dreptul de concesiune,
- dreptul de suprafață,
- dreptul de uzufruct,
- împrumutul de folosință (comodat)
- dreptul de închiriere/locațiune.

Spațiul destinat implementării proiectului este, de regulă, imobilul (terenul și construcția) în care activele achiziționate prin proiect (de exemplu: utilaje, linii de producție) sunt instalate, montate și/sau în care aceste bunuri sunt utilizate. În cazul acelor domenii de activitate ce implică utilizarea echipamentelor, utilajelor în locuri diferite (de exemplu activitatea de construcții), spațiul destinat implementării proiectului va fi considerat spațiul în care echipamentele, utilajele sunt depozitate, garate.

Spațiul trebuie să fie adecvat desfășurării activității pentru care sunt achiziționate activele, respectiv să îndeplinească următoarele cerințe cumulative:

- să aibă o suprafață care să permită instalarea/depozitarea/gararea activelor achiziționate prin proiect;

- să fie racordat la toate utilitățile necesare funcționării (de ex. energie electrică, alimentare cu apă, canalizare, gaze naturale etc). Cerința este obligatorie doar în cazul în care realizarea bransamentelor/ racordurilor nu face obiectul proiectului;
- să nu fie ocupat de alți utilizatori;
- să existe o cale de acces direct la acesta.

Nu vor conduce la respingerea proiectului din procesul de evaluare, selecție și contractare, acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului (de ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul etc).

Solicitantul trebuie să demonstreze deținerea dreptului de proprietate privată/ concesiune/ suprafață/ uzufruct/ comodat/ închiriere/ locațiune, după caz, pe o perioadă care acoperă perioada de implementare și perioada de durabilitate a investiției (perioada de 3 ani de la data previzionată pentru efectuarea plății finale în cadrul proiectului).

Pentru proiectele ce includ doar achiziții de dotări și/sau servicii este permisă modificarea locației de implementare a proiectului, cu respectarea condițiilor de eligibilitate. Dacă modificarea locului de implementare intervine în perioada dintre depunerea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare, solicitantul are obligația, la momentul contractării, să transmită orice document din lista celor anexate la formularul cererii de finanțare, actualizat, dacă au intervenit modificări.

Pentru proiectele ce includ lucrări de construcție, ale căror costuri se justifică prin Devizul general, indiferent dacă se supun sau nu autorizării, nu este permisă modificarea locației de implementare a proiectului de la momentul depunerii cererii de finanțare, pe durata perioadelor de evaluare, selecție și contractare, implementare și durabilitate a investiției.

5.1.2 Categoriile de solicitanți eligibili

Pentru a fi eligibil pentru prezentul apel de proiecte, **solicitantul trebuie să fie societate comercială¹⁰ care se încadrează în categoria IMM** (microîntreprinderi, întreprinderi mici, întreprinderi mijlocii), și are înregistrat:

- a. sediul social în Regiunea Nord-Est cel târziu la momentul primei plăți a ajutorului (pentru societatea comercială înregistrată în baza Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale) sau
- b. punct de lucru înregistrat în scop fiscal în Regiunea Nord-Est cel târziu la momentul primei plăți a ajutorului (pentru persoana juridică străină).

Nota: Locația de implementare a proiectului trebuie să fie în regiunea Nord-Est, în mediul urban și/sau rural (prin excepție, în cazul în care solicitantul se încadrează în

¹⁰ Înregistrată în baza Legii nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru persoanele juridice române, respectiv societăți constituite în conformitate cu legislația specifică din statul membru a cărei naționalitate o dețin, în cazul persoanelor juridice străine

categoria microîntreprinderilor, locul de implementare va fi obligatoriu în mediu urban, inclusiv sate aparținătoare de orașe¹¹).

Se va completa Anexa 5 - Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM în conformitate cu Anexa 6 - Îndrumar privind încadrarea în categoria IMM. Recomandăm consultarea Anexei 19 – Grila de verificare a încadrării în categoria IMM.

5.1.3 Categorii de parteneri eligibili

Nu se aplica prezentului apel.

5.1.4 Reguli și cerințe privind parteneriatul

Nu se aplica prezentului apel.

5.2. Eligibilitatea activităților

5.2.1 Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

Cerința 6: Proiectul contribuie la o tranziție către o economie durabilă, climatic-neutră și circulară, inclusiv prin măsuri menite să sporească eficiența resurselor.

În cadrul acestui apel sunt sprijinite proiectele care au ca obiectiv creșterea durabilă prin implementarea a **cel puțin două** dintre următoarele tipuri de investiții:

- a) investițiile care optimizează utilizarea resurselor prin înlocuirea materiilor prime principale cu materii prime secundare (reparate, reutilizate sau recuperate, inclusiv reciclate);
- b) investiții pentru colectarea, sortarea, stocarea, decontaminarea, pretratarea și tratarea altor produse, materiale sau substanțe generate de beneficiar sau de terți și care altfel ar fi neutilizate sau utilizate într-un mod mai puțin eficient din punct de vedere al utilizării resurselor în vederea reutilizării, reparării și remanufacturării;
- c) investiții pentru promovarea simbiozei industriale prin valorificarea deșeurilor și produselor secundare proprii ca materii prime pentru alte industrii;
- d) investiții care îmbunătățesc utilizarea eficientă a resurselor prin o reducere netă a resurselor consumate pentru a obține același volum al producției, comparativ cu un proces de producție preexistent utilizat de beneficiar;
- e) investiții pentru implementarea tehnologiilor de captare și stocare a dioxidului de carbon, precum și utilizarea carbonului captat în industrie;
- f) realizarea de servicii de proiectare pentru reparabilitatea, reutilizarea, upgradarea și reciclarea produselor și realizarea de produse cu durabilitate crescută.
- g) investiții privind colectarea separată și sortarea deșeurilor în vederea pregătirii pentru reutilizare sau reciclare;
- h) investiții pentru prevenirea și reducerea generării de deșeuri, pregătirea în vederea reutilizării, decontaminarea și reciclarea deșeurilor generate de beneficiar în vederea reutilizării, reparării și remanufacturării;

¹¹ în conformitate cu Legea nr. 290 din 29 noiembrie 2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României

- i) investiții care vizează proiectarea și realizarea de produse cu durabilitate crescută care sunt obținute cu un consum mai redus de materie primă sau energie, cu o durată de viață mai îndelungată, care pot fi reparate și care generează mai puține deșeuri;
- j) investiții care vizează utilizarea în cadrul întreprinderii a surplusurilor sau materialelor secundare rezultate din ciclul operațional;
- k) implementarea de tehnologii ecologice în fabricile de prelucrare a materialelor pentru a minimiza producerea de deșeuri și a maximiza eficiența resurselor

Cerința 7: Solicitantul asigură contribuția proprie la valoarea cheltuielilor eligibile, acoperirea cheltuielilor neeligibile ale proiectului, resursele și mecanismele financiare necesare implementării optime a proiectului precum și cele pentru buna funcționare a acestuia în perioada de durabilitate.

- **ajutor regional pentru investiții**

Contribuție proprie a solicitantului, aferentă cheltuielilor cofinanțate conform Art. 14 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 (ajutor de stat regional pentru investiții):

Locul de implementare în județul	Procent minim contribuție proprie Întreprindere Mijlocie	Procent minim contribuție proprie Întreprindere Mică (inclusiv microîntreprindere)
Bacău	30%	25%
Botoșani	30%	25%
Iași	40%	30%
Neamț	30%	25%
Suceava	30%	25%
Vaslui	30%	25%

- **ajutor de minimis**

Pentru cheltuielile eligibile finanțate din ajutor de minimis, contribuția proprie a solicitantului este de 0%, cu condiția încadrării în valoarea maximă totală a ajutoarelor de minimis de care poate beneficia întreprinderea unică. Se va lua în calcul inclusiv valoarea alocării financiare aferente componentei de minimis acordate în cadrul proiectului, care nu va depăși echivalentul în lei a 300.000 EUR, calculat la cursul InforEuro în vigoare la data semnării contractului de finanțare, în nicio perioadă de 3 ani, cu respectarea condițiilor de cumul.

Ajutorul de minimis se acordă pentru:

- cheltuieli indirecte, reprezentând maximum 7% din costurile directe eligibile, în conformitate cu art. 54 lit. a din Regulamentul UE 2021/1060;

- cheltuieli directe pentru servicii de marketing și branding, realizarea de studii și rapoarte privind amprenta de mediu a companiei, servicii de proiectare, comunicare și vizibilitate privind proiectul.

	<p>Atenție! Contribuția financiară proprie a solicitantului pentru implementarea proiectului este constituită fie din surse proprii, fie din surse atrase, sub o formă care să nu facă obiectul niciunui alt ajutor public. Această prevedere trebuie interpretată în sensul normelor de ajutor de stat/minimis pentru a nu constitui ajutor de stat/minimis și pentru a nu fi aplicabile regulile de cumul pentru aceleași cheltuieli, pentru a nu depăși intensitatea maximă admisă pentru solicitant.</p>
---	---

Cerința 8: Proiectul vizează cel puțin unul din domeniile de specializare inteligentă ale Regiunii Nord- Est.

Proiectul poate viza una sau mai multe clase (coduri) CAEN, înregistrate la Registrul Comerțului în condițiile Legii 265 din 22 iulie 2022, în situația în care aceste activități se completează, dezvoltă sau se optimizează reciproc.

Solicitantul va selecta un cod CAEN relevant pentru proiect, celelalte fiind menționate în cadrul justificării cererii de finanțare, în condițiile în care proiectul are impact și asupra altor coduri CAEN.

Domeniul/iile de activitate eligibil/e (clasa/e CAEN) vizat/e de investiție trebuie să fie asociat/e cu un domeniu de specializare inteligentă a Regiunii Nord-Est (conform Anexa 4 la Ghidul solicitantului - Lista domenii și subdomenii RIS3 NE).

Cerința 9: (pentru proiecte care implică execuția de lucrări de construcții, indiferent dacă se supun sau nu autorizării) **Proiectul propus prin cererea de finanțare nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare, pentru același cost aferent aceluiași tip de activități (construcție/ extindere/ modernizare) realizate asupra aceleiași infrastructuri/ aceluiași segment de infrastructură și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare.**

Acest aspect vizează evitarea dublei finanțări și va fi avut în vedere de către solicitant la completarea Declarației Unice.

Realizarea unor lucrări de extindere a unui spațiu de producție a cărui construire a beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare se consideră a respecta această condiție de eligibilitate.

Cerința 10. Locul/locurile de implementare a/ale proiectului este/sunt situat/e în mediul urban și/sau rural din Regiunea Nord-Est

Locul de implementare este locul în care sunt preconizate a se desfășura/se desfășoară activitățile proiectului.

Proiectele finanțate în cadrul acestui apel vor fi implementate în mediul urban și/sau rural, în Regiunea de Dezvoltare Nord-Est.

ATENȚIE!

Pentru solicitantul din categoria **microîntreprinderilor**, **locul de implementare** va fi în mod obligatoriu în **mediul urban**, inclusiv sate aparținătoare de orașe.

Înregistrarea locului de implementare a proiectului poate exista la momentul depunerii cererii de finanțare sau poate fi realizată ulterior.

În cazul în care înregistrarea locului de implementare a proiectului nu există la momentul depunerii cererii de finanțare și prin proiect se vizează înființarea unui punct de lucru ca loc de implementare a proiectului, solicitantul se va angaja prin Declarația Unică să înregistreze punctul de lucru cel mai târziu la finalizarea implementării proiectului.

5.2.2 Activități eligibile

Cerința 11. Proiectul și activitățile sale se încadrează în acțiunile specifice sprijinite în cadrul Priorității de investiții 1, OS 1.3, Operațiunea 2

Activitățile propuse vor avea drept scop dezvoltarea și/sau adoptarea de soluții având impact în creșterea durabilă și trebuie să se încadreze în următoarele categorii:

- A. Activități specifice realizării de investiții necesare dezvoltării și/sau diversificării capacității de producție/prestări servicii de tipul:**
 - i) **Lucrări de construire/ modernizare** (*lucrările de modernizare pot fi considerate eligibile doar în măsura în care sunt aferente unei investiții inițiale*)/ **extindere a spațiilor de producție, pentru care este necesară autorizația de construire**, inclusiv a utilităților generale aferente (alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, PSI).
 - ii) **Lucrări de construire pentru care NU este necesară autorizația de construire** (dacă este cazul)
- B. Dotarea cu active corporale** de natura mijloacelor fixe (**obligatoriu**): achiziția de echipamente tehnologice, mobilier, aparatura birotică, instalații de lucru, echipamente informatice etc., strict necesare pentru atingerea obiectivelor proiectului.
- C. Dotarea cu active necorporale**: cunoștințe tehnice, brevete, drepturi de utilizare, licențe, mărci comerciale, programe informatice, alte drepturi și active similare, strict necesare pentru atingerea obiectivelor proiectului.
- D. Servicii de marketing și branding** pentru noile produse/servicii.
- E. Realizarea de studii și rapoarte** privind amprenta de mediu a companiei, pentru a sprijini decarbonizarea lanțurilor de aprovizionare, reducerea costurilor de producție și identificarea de acțiuni pentru creșterea circularității.
- F. Servicii de proiectare** pentru reparabilitatea, reutilizarea, upgradarea și reciclarea produselor și realizarea de produse cu durabilitate crescută.
- G. Certificare de noi produse/servicii**, inclusiv pentru procesele de certificare în scopul obținerii recunoașterii oficiale a noilor produse și servicii ca fiind sustenabile și conforme cu standardele de raportare.
- H. Servicii de raportare non-financiară conformă cu standardele de raportare** (de ex: certificare GRI, ESG).

- I. Comunicare și vizibilitate** privind proiectul (**obligatoriu**): activitățile minim obligatorii vor fi completate de măsuri de comunicare specifice Operațiunii de importanță strategică¹²: campanii online dedicate proiectelor, stimularea unei acoperiri mediatice puternice a proiectelor, în special când acestea ating un nivel de maturitate (conferințe / comunicate de presă, invitarea jurnaliștilor să viziteze proiectele), etc.
- J. Alte activități ce pot fi realizate ca parte integrantă a proiectului**, ca de exemplu: managementul de proiect, auditul, activități care vizează cooperarea externă, etc.

	<p>ATENȚIE!</p> <ul style="list-style-type: none"> • Costurile activităților și investițiilor de la punctele A, B și C sunt considerate eligibile dacă reprezintă o investiție inițială (creare, extindere, diversificare sau schimbare fundamentală) conform regulilor privind ajutorul de stat regional¹³. În cazul ajutoarelor acordate pentru diversificarea unei unități existente, costurile eligibile trebuie să depășească cu cel puțin 200% valoarea contabilă a activelor reutilizate, astfel cum au fost înregistrate în exercițiul financiar ce precede începerea lucrărilor. • Nu sunt eligibile proiectele care implică doar investiții în active necorporale. • Pentru solicitantul din categoria microîntreprinderilor, locul de implementare va fi în mod obligatoriu în mediul urban, inclusiv sate aparținătoare de orașe. • Pentru activitatea <i>I. Comunicare și vizibilitate privind proiectul</i>, solicitantul va desemna un responsabil de comunicare a proiectului care va ține legătura cu responsabilul de comunicare al PR Nord-Est, pentru a identifica împreună cele mai relevante activități pentru promovarea investițiilor finanțate.
--	--

5.2.3 Activitatea de bază

Pentru acest apel de proiecte, toate activitățile eligibile detaliate la Secțiunea 5.2.2 „Activități eligibile” sunt activități de baza în conformitate cu prevederile OUG 23/2023.

5.2.4 Activități neeligibile

În cadrul prezentului apel de proiecte **nu sunt eligibile** investițiile care:

- stimulează producția de deșeuri sau creșterea utilizării resurselor;
- vizează operațiuni de eliminare a deșeurilor și de recuperare a deșeurilor în vederea producerii de energie.

¹²https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/communication/communicating_operations_2021-2027_updated_RO.pdf

¹³ Articolul 14, REGULAMENTUL (UE) NR. 651/2014 AL COMISIEI din 17 iunie 2014

Nu sunt eligibile proiectele care includ investiții demarate (a fost începută execuția lucrărilor de construcții sau a fost dată o comandă fermă de bunuri) înainte de depunerea cererii de finanțare, **cu excepția costurilor activităților de la punctele E și F**. Acestea sunt considerate eligibile dacă au fost efectuate în perioada cuprinsă între data publicării Ghidului solicitantului în consultare publică și data depunerii cererii de finanțare.

Se vor avea în vedere inclusiv condiționările cu privire la activitățile proiectelor din **secțiunea 5.2.2** a prezentului ghid.

5.3. Eligibilitatea cheltuielilor

5.3.1 Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

- Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 187 din 26.06.2014, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (UE) 1058/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (UE) 1060/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (UE, Euratom) 2093/2020 al Consiliului din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027;
- Regulamentul nr. 2831/2023 al Comisiei din 13.12.2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis;
- Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- Ordinul comun MIPE 4013/23.10.2023/ OMF5316/27.11.2023 privind aprobarea Instrucțiunilor de aplicare a prevederilor art.9 alin (1) și (2) din HG 873/2002;
- Hotărârea Guvernului nr. 311 din 2 martie 2022 privind intensitatea maximă a ajutorului de stat regional în perioada 2022-2027 pentru investiții inițiale, cu completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate

României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă;

- H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 din 12 aprilie 2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021 – 2027, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 101 din 25 iunie 2020 privind unele măsuri pentru implementarea proiectelor cu finanțare din fonduri europene în vederea evitării riscului de dezangajare pentru perioada de programare 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare;
- Schemă de ajutor de stat pentru Investiții pentru creșterea durabilă a IMM;

Condițiile cumulative de eligibilitate a cheltuielilor:

- a. să respecte prevederile articolului 63 și, după caz, ale art. 20 alin. (1) lit. b) și c) din Regulamentul (UE) 2021/1.060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;
- b. să fie suportate de un beneficiar și plătite în cadrul implementării operațiunilor, între data transmiterii programului către Comisie sau data de 1 ianuarie 2021, oricare dintre aceste date survine prima, și 31 decembrie 2029” (art. 63 din Regulamentul UE 1060/2021, alin. (2));
- c. să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sau cu prevederile legislației statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditare, cu excepția cheltuielilor prevăzute la art. 3 din HG 873/2022, precum și formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;
- d. să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditare, cu excepția cheltuielilor prevăzute la art. 3 și 4 din HG 873/2022, precum și a formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;
- e. să fie în conformitate cu prevederile programului;
- f. să fie în conformitate cu prevederile contractului/deciziei de finanțare;
- g. să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
- h. să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și naționale aplicabile;

i. să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) pct. (i) din Regulamentul (UE) nr. 1.060/2021, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022.

- Taxa pe valoarea adăugată (TVA) este eligibilă pentru operațiunile al căror cost total este mai mic de 5 000 000 EUR (inclusiv TVA), în conformitate cu prevederile articolului 64 din Regulamentul UE nr. 1060/2021, dacă este aferentă unor cheltuieli eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate și dacă nu este finanțată și din alte fonduri publice. Astfel, solicitantul care își include în bugetul proiectului TVA eligibilă, are obligația depunerii la Autoritatea de Management, la depunerea unei cereri de rambursare/plată, a unei declarații pe propria răspundere (Anexa 1 la Ordinul comun MIPE 4013/23.10.2023 / OMF5316/27.11.2023 – **Anexa 16** la Ghidul solicitantului) din care să rezulte că TVA solicitată la rambursare/plată nu a fost și nu va fi solicitată la rambursare conform legislației naționale în domeniul fiscal.
- Beneficiarul va efectua plata cheltuielilor eligibile numai prin transfer bancar. Nu vor fi considerate eligibile cheltuielile ce se vor plăti în numerar sau prin altă modalitate de plată decât prin transfer bancar. Pentru plățile în alte valute aferente cheltuielilor eligibile efectuate de Beneficiar în cadrul proiectului, acesta solicită la rambursare contravaloarea în lei a acestora la cursul de schimb aplicat de Beneficiar în ziua plății dar fără a depăși contravaloarea în lei a sumelor facturate la cursul BNR din ziua emiterii facturii.
- Pentru a fi eligibile cheltuielile, procedurile de achiziție trebuie să fie lansate după publicarea Ghidului solicitantului în consultare publică (de exemplu: solicitantul poate lansa achiziția și semna contractul de achiziții, dar nu poate demara investiția, în sensul lansării comenzii).

5.3.2 Categoriile și plafoane de cheltuieli eligibile

Detalierea plafoanelor maxime aferente cheltuielilor eligibile aplicabile acestui apel de proiecte, se regăsesc în **Anexa 15**- Categoriile și plafoane de cheltuieli eligibile, la prezentul ghid.

5.3.3 Categoriile de cheltuieli neeligibile

În cadrul acestui apel de proiecte sunt neeligibile:

- categoriile de cheltuieli prevăzute la art.10 din H.G.nr. 873/06.07.2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, printre care se includ și următoarele:
 - cheltuielile prevăzute la art. 64 din Regulamentul (UE) 2021/1.060;
 - costuri privind relocarea potrivit art. 66 din Regulamentul (UE) 2021/1.060;

- cheltuielile excluse de la finanțare potrivit art. 7 alin. (1), (4) și (5) din Regulamentul (UE) 2021/1.058 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune;

	<p>ATENȚIE!</p> <p>Cheltuielile aferente investițiilor legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili nu sunt considerate cheltuieli eligibile în cadrul acestui apel. Acest lucru se aplică, printre altele, achiziției de excavatoare, buldozere, încărcătoare frontale, utilaje de compactare, gredere, motostivuitoare, macarale, nacele montate pe autoșasiu, care de televiziune, ambulanțe și a altor echipamente similare care funcționează pe bază de combustibili fosili, înmatriculabile sau neînmatriculabile.</p>
---	---

- cheltuielile privind achiziția de echipamente second-hand;
- amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj;
- cheltuielile efectuate peste plafoanele specifice stabilite sau excluse de la finanțare prin ghidul solicitantului.
- cheltuieli efectuate înainte de 01.01.2021 în conformitate cu prevederile art. 63 alin (2) din Regulamentul (UE) 2021/1.060;
- cheltuielile realizate în cadrul operațiunilor care intră sub incidența prevederilor art. 63 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2021/1.060;
- cheltuielile aferente operațiunilor care fac obiectul uneia dintre situațiile prevăzute la art. 65 alin. (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, care afectează caracterul durabil al operațiunilor, devin neeligibile, proporțional cu perioada de neconformitate;
- contribuția în natură;
- cheltuieli aferente procurării obiectelor de inventar;
- în plus față de prevederea art.10 din HG 873/2022, în cadrul acestui apel nu sunt eligibile cheltuielile cu achiziționarea autovehiculelor și a mijloacelor de transport, așa cum sunt ele clasificate în Subgrupa 2.3. „Mijloace de transport” din HG 2139/2004, indiferent de domeniul de activitate al solicitantului ori de domeniul de activitate în care se dorește realizarea investiției propuse prin proiect, cu excepția Clasei 2.3.6. ”Utilaje și instalații de transportat și ridicat”.
- cheltuieli care nu corespund particularităților/obiectivelor/activităților sprijinite aferente apelului de proiecte.
- Cheltuielile aferente capitolelor/subcapitolelor din devizul general conform Hotărârii Guvernului nr. 907/2016 cu modificările și completările ulterioare:
 - cap. 3 / 3.8.3. Coordonator în materie de securitate și sănătate - conform Hotărârii Guvernului nr. 300/2006, cu modificările și completările ulterioare;
 - cap. 7 / 7.1. Cheltuieli aferente marjei de buget, 25% din 1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.5 + 3.7 + 3.8 + 4 + 5.1.1;
 - cap. 7 / 7.2. Cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț;

Pentru evitarea dublei finanțări, nu pot fi considerate cheltuieli eligibile în categoria cheltuielilor indirecte, acele cheltuieli care au fost cuprinse în bugetul proiectului în categoria cheltuielilor directe.

5.3.4 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

Costurile directe reprezintă acele cheltuieli eligibile care sunt direct legate de punerea în aplicare a investiției sau a proiectului și pentru care poate fi demonstrată legătura directă cu respectiva investiție sau cu respectivul proiect. Costurile directe pot include și alte categorii de cheltuieli eligibile decât cele cu investițiile care sunt direct legate de atingerea obiectivelor proiectului și pentru care poate fi demonstrată legătura directă.

Pentru proiectele depuse în cadrul acestui apel, **costurile directe** includ costurile prevăzute în următoarele subcategorii:

- *Sub-categoria – 1.2 Amenajarea terenului*
- *Sub-categoria – 1.3 Amenajări pentru protecția mediului și aducerea terenului la starea inițială*
- *Sub-categoria – 1.4 Cheltuieli pentru relocarea/protecția utilităților*
- *Sub-categoria – 2 Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului investiții*
- *Sub-categoria – 4.1 Construcții și instalații*
- *Sub-categoria – 4.2 Montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale*
- *Sub-categoria – 4.3 Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj*
- *Sub-categoria – 5.1.1. Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier*
- *Sub-categoria – 5.1.2 Cheltuieli conexe organizării de șantier*
- *Sub-categoria – 5.3 Cheltuieli diverse și neprevăzute*
- *Sub-categoria - 4.4 Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care nu necesită montaj și echipamente de transport*
- *Sub-categoria – 4.5 Dotări*
- *Sub-categoria – 4.6 Active necorporale*
- *Sub-categoria – Cheltuieli efectuate în cadrul activităților de marketing și branding*
- *Sub-categoria – Cheltuieli efectuate în cadrul activităților privind realizarea de studii și rapoarte privind amprenta de mediu a companiei*
- *Sub-categoria - Cheltuieli efectuate în cadrul activităților de proiectare*
- *Sub-categoria - Cheltuieli efectuate în cadrul activităților de comunicare și vizibilitate*

În conformitate cu art. 54 lit. (a) Regulamentul UE 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare, autoritățile de management, calculează costurile indirecte prin aplicarea unei rate forfetare de maximum 7% la costurile directe eligibile.

În implementarea proiectelor, cheltuielile solicitate pe bază de rată forfetară nu se justifică prin documente, contravaloarea acestora fiind calculată prin aplicarea procentului stabilit în Ghidul solicitantului, la totalul cheltuielilor directe eligibile solicitate la decontare.

5.3.5 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare

În cadrul acestui apel de proiecte, Autoritatea de Management PR Nord Est nu a prevăzut utilizarea altor opțiuni de costuri simplificate din categoria celor prevăzute la

art. 53 alin. 1) literele (b), (c) și (d) din Regulamentul UE nr. 1060/2021, în afară de rata forfetară prevăzută la secțiunea 5.3.4.

5.3.6 Finanțare nelegată de costuri

Nu se aplică prezentului apel de proiecte.

5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect

Cerința 12: Valoarea finanțării nerambursabile a proiectului se încadrează în limitele de minimum 200.000 EURO și maximum 1.000.000 EURO, calculate la cursul InforEuro din luna publicării ghidului solicitantului.

Valoarea ajutorului de minimis acordat pentru un beneficiar nu va depăși echivalentul în lei a 300.000 EUR, calculat la cursul InforEuro în vigoare la data semnării contractului de finanțare, cu respectarea plafonului de minimis, a condițiilor de cumul precum și a dispozițiilor **art. xx din schema de ajutor de** stat și de minimis.

Cursul valutar la care se va calcula și verifica respectarea valorilor minime și maxime este cursul Inforeuro din luna publicării ghidului solicitantului, respectiv **luna: 1 euro=..... lei.**

5.5. Cuantumul cofinanțării acordate

Asistența financiară nerambursabilă acordată pentru diferitele categorii de solicitant IMM, în cadrul acestui apel este:

- **ajutor regional pentru investiții**

Asistența financiară nerambursabilă acordată conform Art. 14 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 (ajutor de stat regional pentru investiții):

Locul de implementare în județul	Procent maxim cofinanțare acordată pentru Întreprindere Mijlocie	Procent maxim cofinanțare acordată pentru Întreprindere Mică (inclusiv microîntreprindere)
Bacău	70%	75%
Botoșani	70%	75%
Iași	60%	70%
Neamț	70%	75%
Suceava	70%	75%
Vaslui	70%	75%

- **ajutor de minimis**

Ajutorul de minimis se acordă pentru:

- cheltuieli indirecte, reprezentând maximum 7% din costurile directe eligibile (punctele 1-8 din Anexa 15 la Ghidul solicitantului), în conformitate cu art. 54 lit. (a) din Regulamentul UE 2021/1060;
- cheltuieli directe pentru Punctele 5-8 din Anexa 15, Secțiunea Categoriilor de cheltuieli pentru ajutorul de minimis

Asistența financiară nerambursabilă acordată solicitantului din ajutorul de minimis este de 100%, cu condiția încadrării în valoarea maximă a ajutoarelor de minimis.

Valoarea maximă totală a ajutoarelor de minimis de care poate beneficia întreprinderea unică, cu luarea în calcul inclusiv a valorii alocării financiare aferente componentei de minimis acordate în cadrul proiectului, nu va depăși echivalentul în lei a 300.000 EUR, calculat la cursul InforEuro în vigoare la data semnării contractului de finanțare, în nicio perioadă de 3 ani, cu respectarea condițiilor de cumul.

A se vedea prevederile menționate în Anexa 20 - Reguli privind ajutoarele de stat și de minimis.

5.6. Durata proiectului

Cerința 13. Durata de implementare a proiectului nu poate depăși 31 decembrie 2029.

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități.

	<p>ATENȚIE!</p> <p>Indiferent de perioada de implementare a proiectului, trebuie demarată procedura de achiziție pentru contractul de lucrări (dacă investiția prevede execuție de lucrări) în maximum 4 luni, iar pentru contractul de furnizare/servicii în maximum 3 luni calculate din prima zi de începere a implementării proiectului.</p> <p>Nerespectarea condiției anterior menționată poate constitui motiv de reziliere a contractului de finanțare.</p>
---	--

5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

Cerința 14. Proiectul respectă prevederile legislației comunitare și naționale în domeniul dezvoltării durabile, egalității de șanse, de gen, nediscriminării și accesibilității pentru persoanele cu dizabilități

Se vor avea în vedere prevederile secțiunilor 3.16 și 3.19.

Cerința 15. (dacă este cazul) Pentru investițiile în infrastructură care au o durată de viață preconizată de cel puțin 5 ani, proiectul respectă cerințele privind imunizarea infrastructurii la schimbările climatice

Proiectul respectă cerințele privind imunizarea infrastructurii la schimbările climatice având în vedere prevederile secțiunii 3.17 din prezentul ghid și Metodologia privind Imunizarea la Schimbările Climatice și respectarea Principiului DNSH, Anexa 5.2 DNSH – P1 – Investiții pentru creșterea durabilă a IMM aferentă acestora și Circulara MMAP nr. DGEICPSC 108047/08.08.2023, disponibile pe pagina web <https://regionordest.ro/documente-suport/>.

Solicitantul își va asuma respectarea acestei condiții de eligibilitate și în Declarația unică.

Respectarea acestei obligații asumate va face obiectul monitorizării în etapa de implementare și în etapa de durabilitate a proiectului.

Această cerință nu se aplică proiectelor ce au în vedere exclusiv achiziția de bunuri și/sau servicii și/sau lucrări de construire pentru care NU este necesară autorizația de construire.

Cerința 16. Proiectul respectă principiul DNSH

Conform Regulamentului (UE) 1060/2021, proiectele sprijinite trebuie să cuprindă activități care respectă standardele și prioritățile Uniunii în materie de climă și mediu, măsuri care nu prejudiciază în mod semnificativ obiectivele de mediu în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului.

Solicitantul va avea în vedere Metodologia privind imunizarea la schimbările climatice și respectarea principiului DNSH și Anexa 5.2 DNSH – P1 – Investiții pentru creșterea durabilă a IMM, disponibile pe pagina web <https://regionordest.ro/documente-suport/>

Solicitantul își va asuma respectarea acestei condiții de eligibilitate și în Declarația unică.

Respectarea acestei obligații asumate va face obiectul monitorizării în etapa de implementare și în etapa de durabilitate a proiectului.

6. INDICATORI DE ETAPĂ

Indicatorii de etapă reprezintă repere cantitative, valorice sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect.

În funcție de specificul proiectelor, indicatorii de etapă pot fi:

- a. realizarea unor activități sau sub activități din proiect,
- b. atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară prestabilite,
- c. stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

Planul de monitorizare a proiectului este completat de către solicitant și este parte integrantă a contractului de finanțare. În cadrul acestuia sunt prezentați indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului, condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora în vederea

atingerii obiectivelor și țințelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

Precizăm că solicitanții de finanțare își pot selecta indicatorii de etapă aplicabili, în funcție de tipologia de proiect, își pot stabili termenele de realizare, fără însă a depăși termenul maxim prevăzut în **Anexa 18** - Planul de monitorizare.

Contractul de finanțare și Manualul beneficiarului cuprind modalitatea de urmărire și măsurile avute în vedere de AM PR Nord-Est pentru respectarea Planului de monitorizare de către beneficiarii de finanțare.

7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE

7.1. Completarea formularului cererii

Documentația de finanțare este compusă din:

A. Formularul cererii de finanțare, ale cărei secțiuni se completează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Anexa 1 la acest ghid prezintă aceste secțiuni și include instrucțiuni, recomandări și clarificări privind modul de completare. Aceste detalii sunt disponibile inclusiv în cadrul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+, la completarea fiecărei secțiuni în parte.

B. Anexele la cererea de finanțare – Toate documentele vor fi încărcate în MySMIS2021/SMIS2021+, astfel:

- *Documentele originale emise în format fizic* (ce vor constitui anexe ale cererii de finanțare) vor fi scanate integral și lizibil, în format .pdf, denumite corespunzător pentru a fi ușor de identificat
- *Documentele elaborate electronic* (ce vor constitui anexe ale cererii de finanțare) vor fi salvate în format .pdf și semnate cu semnătură electronică extinsă.

Conform OUG 23/2023, unele anexe sunt solicitate a fi depuse la momentul depunerii cererii de finanțare (a se vedea **secțiunea 7.4**), iar altele în etapa contractuală (**secțiunea 7.6**). În etapa de implementare și durabilitate a contractului de finanțare, vor fi depuse documentele specificate în **secțiunea 11** din ghid.

În cazul în care solicitantul consideră că poate explica o anumită situație și prin alte documente, acesta le poate anexa la cererea de finanțare, însă acest aspect nu presupune nerespectarea cerinței de a transmite documentele obligatorii solicitate. Atunci când se consideră necesar, se pot solicita, prin cererile de clarificări, și alte documente decât cele menționate în prezentul ghid, iar netransmiterea acestora poate atrage respingerea cererii de finanțare.

7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Limba utilizată în completarea documentației de finanțare este limba română. Documentele redactate în altă limbă vor fi însoțite, în mod obligatoriu de traducere legalizată sau autorizată. Documentul original și traducerea acestuia se vor constitui într-un singur fișier în format .pdf.

7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

Bugetul proiectului este cuprins în cererea de finanțare și respectă formatul cadru și conținutul minim aprobat prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene. Bugetul proiectului se generează în cadrul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+, și trebuie să fie complet și corelat cu activitățile prevăzute, cu resursele materiale implicate în realizarea proiectului, cu indicatorii asumați și cu calendarul de realizare.

La întocmirea bugetului, solicitantul are în vedere respectarea pragurilor valorice impuse prin prezentul ghid. Totodată, valorile pe care se fundamentează bugetul trebuie să respecte prevederile art. 5 lit. d) și e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Conform prevederilor OUG 23/2023, art. 4, alin (7), lit. c) solicitantul are obligația de a asigura fonduri suficiente și realiste în bugetul proiectului, precum și termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute pentru bugetul sau, după caz, durata maximă de implementare a proiectului.

Bugetul proiectului se corelează cu devizul general al investiției, întocmit în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare și cu Matricea de corelare a bugetul proiectului cu devizul general – **Anexa 10** la Ghidul solicitantului.

7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii

Documentele și anexele obligatorii enumerate mai jos se vor transmite obligatoriu împreună cu cererea de finanțare la momentul depunerii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Netransmiterea la momentul depunerii CF a tuturor documentelor obligatorii enumerate mai jos poate face obiectul solicitării de clarificări a AM PR Nord-Est în cadrul etapei de evaluare tehnică și financiară, în conformitate cu prevederile și excepțiile detaliate în cadrul prezentului subcapitol.

Anexele și documentele obligatorii la depunerea cererii de finanțare vor fi încărcate în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, în format PDF, după ce au fost semnate electronic, conform prevederilor de la secțiunea **4.4.** „Modalitatea de depunere a proiectelor” din Ghidul solicitantului. Pentru unele din anexele enumerate mai jos, acest ghid conține modele standard (de exemplu: Declarația unică, Declarația privind încadrarea în categoria IMM etc).

Persoanele juridice străine, înregistrate în afara României (în țări din Uniunea Europeană), vor prezenta documente echivalente cu cele solicitate, emise de autoritățile competente din țara de rezidență.

Documentele și anexele redactate în altă limbă vor fi însoțite, în mod obligatoriu de traducere autorizată în limba română.

Anexele obligatorii la depunerea cererii de finanțare sunt:

7.4.1. Declarația unică a solicitantului, conform Anexei 2 la Ghidul solicitantului.

Declarația unică va fi generată, semnată și încărcată în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, de către reprezentantul legal al solicitantului.

	<p>ATENȚIE!</p> <p>Aplicația generează automat declarația cu datele de identificare ale persoanei care realizează generarea. De aceea, se va avea în vedere ca reprezentantul legal să fie proprietarul în MySMIS2021/SMIS2021+ al entității și cel care generează, semnează și încarcă Declarația unică.</p>
---	--

7.4.2. (dacă este cazul) Împuternicirea pentru semnarea electronică extinsă a Cererii de finanțare și a anexelor la cererea de finanțare

În cazul în care, pentru încărcarea cererii de finanțare (inclusiv anexe) în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ este delegată o altă persoană, aceasta va fi împuternicită de către reprezentantul legal și se va anexa documentul de împuternicire la cererea de finanțare.

Documentul de împuternicire reprezintă un document administrativ emis de reprezentantul legal, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

	<p>ATENȚIE!</p> <p>Dacă la depunere, cererea de finanțare este semnată de reprezentantul legal al solicitantului, iar pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, se împuternicește o persoană pentru semnarea electronică extinsă a răspunsurilor la solicitările de clarificări (cu respectarea prevederilor capitolul 8), acest document se poate prezenta odată cu răspunsul la respectiva solicitare de clarificări.</p> <p>Prevederea se aplică și în cazul în care persoana împuternicită să semneze răspunsurile la solicitările de clarificări este diferită de persoana împuternicită să depună Cererea de finanțare și anexele acesteia.</p>
---	--

7.4.3. Plan de afaceri al proiectului (model recomandat în Anexa 7 la prezentul ghid), inclusiv **Macheta financiară**.

Se vor respecta modelul și instrucțiunile de completare din Anexa 7 Model Plan de afaceri al proiectului.

Se vor completa toate foile de calcul aplicabile din Anexa 8 Macheta financiară.

7.4.4. Lista de dotări, lucrări sau servicii, cu încadrarea acestora în secțiunea de cheltuieli eligibile /neeligibile completată conform **Anexei 9** și corelată cu bugetul proiectului și devizul general (dacă este cazul).

7.4.5.a. Notă privind fundamentarea rezonabilității costurilor, conform Anexei 17

În cadrul acestei note va fi detaliată fundamentarea rezonabilității costurilor pentru elementele bugetate (echipamente, servicii etc.) în baza documentelor justificative care

au stat la baza stabilirii costurilor estimate (*altele decât cele aferente lucrărilor din devizul general*) în cadrul proiectului, respectiv: oferte de preț/ cataloage/ website-uri, orice alte surse verificabile (cel puțin 2 surse distincte), care vor fi atașate acesteia.

7.4.5.b. Devizul general (aferent **SF/DALI/PT**) - pentru proiecte care includ execuția de lucrări care necesită *sau nu* autorizație de construire

Devizul general trebuie să fi fost întocmit / actualizat cu cel mult 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare.

Devizul general va respecta modelul din cadrul din HG nr. 907/29.11.2016 cu modificările și completările ulterioare, va fi asumat de către proiectant și de solicitant, pentru proiectele care propun realizarea de lucrări (care necesită *sau nu* autorizație de construire).

7.4.6. Situațiile financiare anuale ale solicitantului, aferente ultimului an fiscal încheiat pentru care există situații financiare aprobate, însoțite de recipisa de depunere, după caz:

- Bilanțul prescurtat (Formular 10)
- Contul de profit și pierdere (Formular 20)
- Datele informative (Formular 30)
- Situația activelor imobilizate (Formular 40)

7.4.7. Anexa 21 - Declarație privind ajutoarele de stat și de minimis

7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Cererea de finanțare depusă de solicitant respectă modelul cadru aprobat prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene.

Toate anexele la cererea de finanțare vor fi încărcate în MySMIS2021/SMIS2021+, astfel:

- *Documentele originale emise în format fizic* (ce vor constitui anexe ale cererii de finanțare) vor fi scanate integral și lizibil, în format .pdf și denumite corespunzător pentru a fi ușor de identificat;
- *Documentele elaborate electronic* (ce vor constitui anexe ale cererii de finanțare) vor fi salvate în format .pdf și semnate cu semnătură electronică extinsă.

Cererea de finanțare și documentele anexă vor fi încărcate în sistemul MySMIS2021/SMIS2021+ în format .pdf, sub semnătură electronică extinsă (certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare), a reprezentantului legal sau a persoanei împuternicite de către acesta, dacă este cazul. În acest sens, se vor respecta precizările din cadrul Secțiunii 7.4. privind *Împuternicirea pentru semnarea electronică extinsă a Cererii de finanțare și a anexelor la cererea de finanțare (după caz)*, din prezentul ghid. **Prin excepție, Declarația Unică (Anexa 2 la Ghidul solicitantului) și Declarația privind ajutoarele de stat / de minimis (Anexa 21), pot fi semnate doar de către reprezentantul legal al solicitantului sub semnătura electronică extinsă.**

Solicitantul are obligația de a completa cererea de finanțare cu toate informațiile solicitate și de a anexa, la cererea de finanțare, toate documentele justificative, documentele suport și anexele prevăzute în Ghidul Solicitantului, necesare pentru etapa de evaluare tehnico-financiară a proiectului, acesta fiind responsabil pentru lipsa unora din aceste informații, documente sau anexe, fapt care poate conduce la decizia de respingere a cererii de finanțare în orice etapă de evaluare, selecție și contractare.

Documentele justificative, documentele suport și celelalte anexe ale Cererii de finanțare se vor întocmi și depune într-un format care să respecte cerințele de formă și conținut prevăzute în legislația națională și europeană, în situația în care pentru aceste documente este reglementat un format sau conținut standard.

7.6 Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

Persoanele juridice străine, înregistrate în afara României (în țări din Uniunea Europeană), vor prezenta documente echivalente cu cele solicitate, emise de autoritățile competente din țara de rezidență.

Documentele emise în altă limbă trebuie să fie însoțite de traducerea autorizată în limba română.

Anexele obligatorii la momentul contractării sunt:

- 7.6.1. Cele mai recente situații financiare anuale ale solicitantului**, dacă sunt diferite de cele depuse deja la cererea de finanțare, însoțite de recipisa de depunere sau aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților;
- 7.6.2. Certificatele de atestare fiscală**, referitoare la obligațiile de plată la bugetul local și bugetul de stat – în termen de valabilitate, din care să reiasă că solicitantul și-a achitat obligațiile de plată nete (diferența dintre obligațiile de plată restante la buget și sumele de recuperat de la buget) către bugetul de stat și respectiv bugetul local, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare (a se vedea și prevederile din Anexa 2 - Declarație Unică). *Se vor prezenta certificate emise de autoritățile publice locale pentru sediul social și pentru toate punctele de lucru;*
- 7.6.3.** Certificatul de cazier fiscal al solicitantului, în termen de valabilitate;
- 7.6.4.** *Raport istoric* eliberat de ONRC cu cel mult 30 de zile calendaristice înainte de data transmiterii. Informațiile istorice trebuie să acopere cel puțin perioada de la începutul anului fiscal precedent anului depunerii cererii de finanțare până la momentul emiterii documentului;
Atenție! Documentul „Raport Istoric” este un document distinct față de Certificatul Constatator sau Furnizare informații (fără informații istorice);
- 7.6.5.** Actul de identitate al reprezentantului legal;
- 7.6.6.** Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM și, dacă este cazul, Calculul pentru întreprinderi partenere sau legate - model standard în Anexa 5;
- 7.6.7.** Declarația reprezentantului legal prin care se certifică faptul că, pe parcursul procesului de evaluare și selecție au fost/ nu au fost înregistrate modificări asupra unora sau a tuturor documentelor depuse la cererea de finanțare (acolo unde este cazul), conform **Anexa 14** - Declarația privind realizarea de modificări pe parcursul procesului de evaluare;
- 7.6.8.** Documentele privind dreptul solicitantului asupra imobilului (teren și/sau clădiri), după caz:
- a) Pentru investiții care includ lucrări de construcție ce se supun autorizării:
- dovada înregistrării imobilelor în registre (Copie Carte funciară (în extenso) în termen de valabilitate - maximum 30 de zile înaintea depunerii acestuia) din care să rezulte existența dreptului de proprietate, dreptul de concesiune sau dreptul de suprafață (inclusiv absența sarcinilor incompatibile cu investiția);
 - plan de situație propus pentru realizarea investiției, elaborat de proiectant.
- *Nota – Nu se acceptă înscrierea provizorie a dreptului de proprietate.

b) Pentru investiții care includ exclusiv servicii și/sau dotări și lucrări de construcție ce nu se supun autorizării: se atașează documente din care să reiasă dreptul de proprietate privată, dreptul de concesiune, dreptul de suprafață, dreptul de uzufruct, împrumutul de folosință (comodat) sau dreptul de închiriere/locățiune. În cazul proiectelor cu lucrări de construcție ce nu se supun autorizării se va prezenta și Acordul proprietarului pentru realizarea activităților proiectului și menținerea investiției pentru o perioadă care să acopere perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

7.6.9. (Pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții, care se supun autorizării) Certificatul de urbanism, în termen de valabilitate, emis în scopul autorizării lucrărilor prevăzute în proiect;

7.6.10. (Pentru proiecte care includ execuția de lucrări de construcții care nu se supun autorizării) Adresa Primăriei care atestă că lucrările de intervenție prevăzute prin proiect NU se supun procedurii de autorizare a executării lucrărilor. În acest sens, solicitarea către Primărie trebuie să conțină detalierea tehnică a lucrărilor ce se doresc a se efectua în cadrul proiectului;

7.6.11. Actul de reglementare emis de autoritatea de mediu pentru investiția propusă prin proiect (Decizia etapei de încadrare ca document final sau intermediar, Acordul de mediu sau Clasarea notificării).

Solicitantul va anexa obligatoriu la cererea de finanțare unul din următoarele documente, emis pentru proiect de către autoritatea de mediu:

- a. Decizia etapei de încadrare
- b. Acordul de mediu
- c. Clasarea notificării

În cazul a. de mai sus, când solicitantul a obținut de la autoritatea de mediu documentul Decizia etapei de încadrare, este important tipul documentului, dacă este document final sau intermediar.

În cazul în care, Decizia etapei de încadrare este document intermediar (proiectul se supune evaluării), solicitantul se va angaja că va finaliza evaluarea procesului (prin Declarația unică). De asemenea, solicitantul se obligă să obțină Acordul de mediu de la autoritatea competentă (Agenția pentru Protecția Mediului) și să îl depună prin intermediul sistemului MySMIS 2021 în perioada de implementare a proiectului.

Transmiterea **Deciziei etapei de evaluare inițială** nu este acceptabilă.

(dacă proiectul implică lucrări de construcție cu autorizație de construire) În vederea verificării de către AM PR Nord-Est a îndeplinirii criteriului privind imunizarea infrastructurii la schimbările climatice, solicitantul va menționa, în Cererea de finanțare – Secțiunea Principii orizontale, Imunizarea la schimbările climatice, tipul, numărul și data actului de reglementare emis de autoritatea de mediu (Decizia etapei de încadrare ca document final / Acordul de mediu / Clasarea notificării). De asemenea, va fi menționat un link pentru locația unde poate fi consultat respectivul document, pe pagina de internet a Agenției pentru Protecția Mediului, pe pagina de internet a instituției solicitante (cazul în care solicitantul are autorizația de construire) sau îl va atașa la cererea de finanțare ca anexă (cazul în care solicitantul nu are autorizația de construire).

Din actul de reglementare trebuie să rezulte data la care a avut loc ședința Comisiei de Analiză Tehnică (CAT).

7.6.12. Planul de monitorizare a proiectului conform **Anexa 18** – Planul de monitorizare a proiectului;

7.6.13. (dacă este cazul, în funcție de faza documentației tehnice deținută la momentul depunerii cererii de finanțare) Pentru demonstrarea îndeplinirii criteriului de imunizare a infrastructurii la schimbările climatice se va atașa unul din următoarele documente:

- Caietul de sarcini/ specificațiile tehnice aferente procedurii de achiziție privind elaborarea proiectului tehnic cu existența prevederii referitoare la realizarea de către proiectant a analizei de imunizare a infrastructurii la schimbările climatice conform *Orientărilor tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027*, sau

- Declarație pe proprie răspundere a proiectantului care a întocmit PT din care să rezulte că, în realizarea PT au fost avute în vedere *Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027* și în cadrul căreia să fie specificate în clar măsurile de atenuare și de adaptare la schimbările climatice incluse în PT.

7.6.14. Declarația referitoare la beneficiarii reali, rezultată din secțiunea „Beneficiar real” din cadrul sistemului informatic MySMIS2021.

7.6.15. Orice alt document din lista celor anexate la formularul cererii de finanțare, actualizat, dacă au intervenit modificări.

ATENȚIE!

Netransmiterea, în etapa contractuală, a oricărui document obligatoriu, în termenul solicitat, conduce la respingerea cererii de finanțare.

7.7. Renunțarea la cererea de finanțare

În situația renunțării la solicitarea finanțării, solicitantul va trebui să completeze și să semneze o cerere (semnată cu semnătură electronică extinsă) pe care o va transmite prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Renunțarea la cererea de finanțare se va face numai de către reprezentantul legal/persoana împuternicită în mod expres prin mandat/ împuternicire în acest sens (semnată cu semnătură electronică extinsă).

8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR

8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Principalele etape ale procesului, respectiv evaluarea, selecția și contractarea proiectelor depuse, se realizează strict în baza documentelor și informațiilor transmise de solicitantul de finanțare prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ cu excepția situațiilor de nefuncționalitate a sistemului sau în alte situații prevăzute în Ghidul solicitantului de finanțare sau detaliate de către AM prin Instrucțiuni.

Cererile de finanțare depuse de solicitant în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, se evaluează în conformitate cu metodologia și criteriile de evaluare și selecție descrise în cadrul prezentului ghid și aprobate de Comitetul de monitorizare a programului, conform prevederilor art. 40 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

Durata totală până la semnarea contractului de finanțare sau emiterea deciziei de finanțare nu poate depăși 180 de zile calendaristice, calculate de la închiderea apelului de proiecte, în conformitate cu prevederile OUG 23/2023 cu modificările și completările în vigoare.

8.2. Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ

În conformitate cu OUG 23/2023 prima etapa de verificare a proiectelor depuse este cea a conformității administrative, etapă complet digitalizată, realizată în mod automat prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, ce va urmări, în principal, existența declarației unice și a documentelor obligatoriu de anexat la cererea de finanțare. După verificarea conformității administrative, sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ va informa solicitantul cu privire la trecerea proiectului în etapa de evaluare tehnică și financiară, prin emiterea, în mod automat, a unei notificări prin intermediul aplicației.

8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)

Nu se aplica prezentului apel de proiecte.

8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Evaluarea tehnică și financiară se realizează în ordinea depunerii proiectelor, de către comisiile de evaluare constituite la nivelul autorității de management în conformitate cu criteriile de evaluare tehnică și financiară din Anexa nr. 11 la prezentul ghid.

Pentru proiectele care obțin același punctaj se vor aplica succesiv criteriile menționate mai jos, până se obține departajarea:

1. Punctajul cel mai mare obținut la secțiunea A din grila de evaluare și selecție;
2. Cea mai mică valoare a raportului dintre quantumul finanțării nerambursabile solicitate și cifra de afaceri înregistrată în anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare (exprimată la nivel de 2 zecimale);
3. Cea mai mare valoare a raportului dintre valoarea contribuției solicitantului și valoarea cheltuielilor eligibile;
4. ordinea depunerii cererilor de finanțare.

Punctarea criteriilor de evaluare se va face luând în considerare documentația proiectului transmisă inițial și răspunsurile la solicitările de clarificări.

Pe parcursul procesului de evaluare tehnică și financiară pot fi solicitate clarificări care, împreună cu răspunsurile la acestea, trebuie să se încadreze într-un termen de maximum **10 de zile lucrătoare** începând cu următoarea zi de după transmiterea primei solicitări de clarificări. Acest termen va fi adus la cunoștință solicitantului în prima solicitare de clarificări.

Termenul de răspuns aferent fiecărei solicitări de clarificări va fi de maximum **5 zile lucrătoare**, termen ce poate fi prelungit, dacă este necesar, până cel târziu în cea de-a 10-a zi de la data transmiterii primei solicitări de clarificări.

În cadrul răspunsurilor la solicitările de clarificări, pot fi depuse documente, inclusiv din categoria celor obligatorii la depunerea cererii de finanțare, care au fost emise ulterior depunerii proiectului (cu condiția ca acestea să certifice situația existentă la data depunerii), existând posibilitatea completării cererii de finanțare și a anexelor acesteia.

Netransmiterea răspunsurilor, răspunsul incomplet sau nerespectarea termenelor maxime de răspuns la solicitările de clarificări, poate conduce la respingerea proiectului, cererea de finanțare fiind evaluată doar în baza documentelor și a informațiilor existente.

Cererea de finanțare respinsă în aceasta etapă se poate redepune în cadrul aceluiași apel, cu condiția ca apelul de proiecte să nu fi fost închis.

În urma finalizării evaluării fiecărui proiect, AM PR Nord-Est va notifica solicitanții asupra rezultatului obținut, oferindu-se astfel solicitanților posibilitatea depunerii de contestații, în conformitate cu cele menționate la secțiunea 8.8. „Contestații”.

8.5. Aplicarea pragului de calitate

În cadrul acestui apel de proiecte, **pragul minim** de la care se consideră că un proiect îndeplinește condițiile minime necesare pentru a fi finanțat din fonduri externe nerambursabile este de **60 de puncte**.

Totodată, se va avea în vedere că punctarea cu 0 (zero) a subcriteriului C.2 din Grila de evaluare tehnică și financiară (după răspunsul la solicitările de clarificări), atrage respingerea proiectului, chiar dacă pragul de calitate obținut în urma evaluării tehnice și financiare depășește 60 de puncte.

8.6. Aplicarea pragului de excelență

Nu se aplică prezentului apel de proiecte.

8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare

Rezultatele evaluării tehnice și financiare se comunică solicitantului, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu/subcriteriu în parte. Împotriva rezultatului evaluării tehnice și financiare, solicitantul poate formula contestație în termen de 30 zile calendaristice, calculate de la data comunicării rezultatului evaluării, în conformitate cu prevederile din secțiunea 8.8. de mai jos.

8.8. Contestații

Un solicitant de finanțare nerambursabilă, care se consideră nedreptățit de rezultatele proceselor de evaluare și/sau contractare pentru documentația depusă de acesta pentru finanțare, poate formula în scris câte **o singură contestație**, asupra rezultatului fiecărei etape din procesele de selecție și/sau contractare, care va fi transmisă spre soluționare la AM PR Nord-Est.

Contestația va cuprinde cel puțin următoarele:

- a) datele de identificare ale solicitantului: denumirea, sediul, datele de contact, precum și alte atribute de identificare, în condițiile legii, cum sunt: numărul de înregistrare în registrul comerțului sau într-un alt registru public, codul unic de înregistrare, precum și ale cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS;
- b) datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului;
- c) obiectul contestației;
- d) criteriul/criteriile contestat(e);
- e) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația, detaliate pentru fiecare criteriu de evaluare și selecție în parte contestat;
- f) semnătura reprezentantului legal/împuternicitului solicitantului.

Pentru a putea fi analizată o contestație, solicitantul trebuie să aducă argumente în susținerea punctului sau de vedere. În lipsa motivelor de fapt și de drept, a argumentelor care să susțină contestarea deciziei primite de solicitant, AM PR Nord-Est consideră contestația neîntemeiată, aceasta fiind respinsă fără a mai fi analizată.

Contestațiile se transmit, în format electronic, prin intermediul sistemului MySMIS2021/SMIS2021+, în atenția șefului AM PR Nord-Est.

Contestațiile se pot depune în maximum 30 de zile calendaristice de la data înștiințării de către AM PR Nord-Est asupra rezultatului contestat. Contestațiile depuse după termenul anterior menționat vor fi clasate, fiind considerate respinse, fără a mai fi analizate.

Contestațiile vor fi soluționate de regulă în termen de 30 de zile calendaristice, de la momentul înregistrării acestora la AM PR Nord-Est. În situația în care se constată că este necesară o prelungire a acestui termen, AM PR Nord-Est va notifica solicitantul în acest sens.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia. Prin retragerea contestației se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunerea a acesteia.

Decizia AM PR Nord-Est este finală, contestatarul nu va mai putea înainta o nouă contestație.

În situația în care contestatarul este nemulțumit de modul de soluționare a contestației de către AM PR Nord-Est, se poate adresa instanțelor de judecată abilitate în acest sens și va fi informat asupra acestui aspect în cadrul scrisorii de răspuns la contestația depusă.

8.9. Contractarea proiectelor

8.9.1. Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

Demararea etapei de contractare se va realiza după finalizarea evaluării tehnice și financiare a cererilor de finanțare, prin transmiterea unei notificări prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+ prin care se vor solicita transmiterea anexelor obligatorii pentru această etapă, precum și soluționarea observațiilor rezultate în urma etapei de evaluare tehnică și financiară.

Ulterior notificării de demarare a etapei de contractare, solicitantul are obligația depunerii documentelor obligatorii enumerate în cadrul secțiunii **7.6**, în termen de maximum 15 de zile lucrătoare calculate din ziua următoare transmiterii notificării de demarare a etapei de contractare. Nerespectarea acestui termen conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de contractare.

Vor putea fi solicitate clarificări, iar solicitantul are obligația să răspundă la acestea cu respectarea termenului de maximum 15 zile lucrătoare calculat din ziua lucrătoare imediat următoare de după transmiterea scrisorii de clarificări, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Netransmiterea clarificărilor solicitate în termenele comunicate, răspunsul incomplet sau nesatisfăcător pot conduce la respingerea cererii de finanțare, în conformitate cu prevederile prezentului ghid, cererea de finanțare fiind evaluată doar în baza documentelor și a informațiilor existente.

În aceasta etapă solicitantul va trebui să facă dovada celor declarate prin declarația unică, respectiv să prezinte documentele justificative prin care fac dovada îndeplinirii tuturor condițiilor de eligibilitate. Astfel, verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează pe baza informațiilor și documentelor prezentate de solicitant, inclusiv a răspunsurilor la solicitările de clarificări, a informațiilor și documentelor care pot fi accesate, obținute sau puse la dispoziția autorității de management din bazele de date administrate de alte instituții publice, pe baza protocoalelor încheiate cu acestea și a informațiilor și documentelor care au însoțit cererea de finanțare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant, la solicitarea acestuia, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în conformitate cu cererea de finanțare, cu respectarea condițiilor de finanțare prevăzute în ghid și cu încadrarea în perioada de programare. Perioadele cumulate de suspendare nu pot depăși 45 de zile calendaristice.

Pentru toate proiectele de investiții din fonduri publice, inclusiv pentru cele pentru care nu este necesară obținerea autorizației de construire, solicitantul are obligația ca în etapa de contractare, să facă dovada unui drept real principal fără sarcini asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare.

În cadrul etapei de contractare se poate efectua o vizită la locul de implementare a proiectului pe baza unui mecanism stabilit de Autoritatea de Management și va avea drept scop stabilirea concordanței între situația din documentele analizate și cea din teren, respectiv dacă spațiul este adecvat desfășurării activității vizate de investiția propusă. Vizita la fața locului se va stabili de comun acord cu reprezentantul legal al solicitantului. În cazul în care acesta nu poate participa la vizita la fața locului, el poate delega/mandata o altă persoană pentru a participa la aceasta. În urma finalizării vizitei se va întocmi raport de vizită la fața locului, care va fi agreat și semnat de toate persoanele participante la vizita pe teren.

8.9.2. Decizia de acordare/respingere a finanțării

Ca urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AM PR NORD-EST va emite fie decizia de aprobare, fie decizia de respingere a finanțării.

AM PR NORD-EST emite decizia de respingere a finanțării, în etapă de contractare, cu menționarea motivelor de respingere, dacă intervine cel puțin una dintre următoarele situații, fără ca enumerarea să excludă alte condiții specifice prevăzute în Ghidul solicitantului:

- a) solicitantul nu face dovada că cele declarate prin declarația unică sunt conforme cu realitatea și corespund cerințelor din Ghidul Solicitantului;
- b) solicitantul nu răspunde în termenele prevăzute la secțiunea [8.9.1](#).

Decizia de respingere a finanțării se aduce la cunoștința solicitantului prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Împotriva deciziei de respingere a finanțării solicitantul poate formula contestație pe cale administrativă, la AM PR NORD-EST, în termen de maximum 30 zile calendaristice, calculat de la data primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

8.9.3. Definitivarea planului de monitorizare a proiectului

Pe baza informațiilor incluse în cererea de finanțare și, dacă este cazul, a informațiilor suplimentare solicitate beneficiarului, AM PR Nord-Est verifică și validează indicatorii de etapă în cadrul etapei de contractare, care sunt prevăzuți în Planul de monitorizare a proiectului (Anexa 18).

Planul de monitorizare trebuie să cuprindă indicatorii de etapă (reper cantitative/calitative față de care este apreciat progresul implementării unui proiect și pot reprezenta inclusiv stadii intermediare ale indicatorilor de realizare). Indicatorii de etapă se vor corela cu activitatea de baza a proiectului și se vor raporta la stadiul procedurilor de achiziții, progresul execuției lucrărilor etc.

Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de minim 1 lună, dar nu mai mult de 6 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului.

Planul de monitorizare propus va fi anexă la contractul de finanțare și va face subiectul monitorizării proiectului în etapa de implementare.

Dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare, primul indicator de etapă este raportat la data semnării contractului de finanțare.

În cazul proiectelor de investiții, indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor, aferente activității de bază.

În definitivarea Planului de monitorizare, solicitantul de finanțare va avea în vedere mențiunile Secțiunii 6 din cadrul prezentului ghid.

8.9.4. Semnarea contractului de finanțare /emiterea deciziei de finanțare

Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobare a finanțării, AM PR Nord-Est va proceda la încheierea contractului de finanțare.

Modelul de contract de finanțare utilizat pentru contractarea proiectelor selectate în urma procesului de evaluare este cel prezentat în cadrul Anexei 13 la *Ghidul solicitantului - Contract de finanțare*.

Pe lângă clauzele standard prevăzute în cadrul modelului de contract, clauzele specifice aplicabile proiectelor contractate în cadrul prezentului apel de proiecte se regăsesc evidențiate în Anexa 13 la prezentul ghid.

Modelul standard de contract de finanțare poate fi actualizat în baza modificărilor legislative cu impact asupra clauzelor contractuale sau în alte cazuri obiectiv justificate.

Semnarea și încărcarea în sistem a contractului de către beneficiar se realizează în maximum 5 zile lucrătoare de la data notificării de către AM.

9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE

Solicitantul de finanțare va respecta prevederile legale naționale și europene în vigoare cu privire la conflictul de interese.

Reprezentantul legal al solicitantului de finanțare se obligă să întreprindă toate diligențele necesare pentru a evita și, după caz, a înlătura orice conflict de interese pe toată perioada de derulare a proiectului, începând cu data depunerii cererii de finanțare și până la expirarea perioadei de durabilitate a proiectului.

Reprezentantul legal al solicitantului de finanțare are obligația de a informa AM PR Nord-Est în legătură cu orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unei situații potențial generatoare de conflict de interese, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la luarea la cunoștință a situației.

AM PR Nord-Est va lua toate măsurile necesare pentru evitarea și înlăturarea situațiilor de conflict de interese, în conformitate cu prevederile naționale și europene în vigoare aplicabile în materia conflictului de interese.

10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Solicitanții de finanțare își vor exprima acordul în cadrul Declarației unice cu privire la furnizarea și prelucrarea datelor cu caracter personal/ale instituției pe care o reprezintă, precum și cu accesarea și prelucrarea acestora în bazele de date publice cu scopul realizării verificărilor presupuse de ghidul specific aplicabil, în baza Regulamentului UE 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și prelucrarea, stocarea/arhivarea datelor conform normelor legale incidente.

11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPORTELE DE PROGRES

După semnarea contractului de finanțare, pe parcursul perioadei de implementare a proiectului beneficiarul:

1. va furniza informații inclusiv cu privire la persoanele cu dizabilități și persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului, și după caz, din grupul țintă.
2. va prezenta, dacă este cazul, contractul de execuție a lucrărilor însoțit de caietul de sarcini din care să reiasă respectarea principiului DNSH, conform secțiunii **3.17**;
3. (dacă este cazul) În cazul în care, Decizia etapei de încadrare depusă la cererea de finanțare este document intermediar, după semnarea contractului de finanțare beneficiarul va prezenta Acordul de mediu emis de autoritatea competentă (Agenția pentru Protecția Mediului) și îl va depune prin intermediul sistemului MySMIS 2021 în perioada de implementare a proiectului.

11.1. Rapoartele de progres

AM PR Nord-Est monitorizează proiectele pe baza rapoartelor de progres și a vizitelor de monitorizare, în vederea evaluării permanente a evoluției progresului implementării acestora și posibile abateri de la graficul de implementare sau de natură să afecteze atingerea indicatorilor de realizare și de rezultat. Totodată, AM PR Nord-Est va monitoriza îndeplinirea indicatorilor de etapă generali ai proiectului, precum și indicatorii specifici (de program și suplimentari) de realizare și rezultat, și va sprijini beneficiarul pentru a identifica soluții adecvate pentru îndeplinirea acestora și pentru buna implementare a proiectelor care fac obiectul contractului de finanțare.

Rapoartele de progres / privind caracterul durabil al proiectului/investiției se generează prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ de către beneficiar și se transmit către AM PR Nord-Est în termen de 30 de zile de la finalizarea perioadei de raportare.

Rapoartele de progres transmise de către beneficiari conțin informații privind stadiul implementării proiectului, modul de desfășurare a activităților prevăzute în cererea de finanțare, indicatorii realizați până în momentul raportării, problemele întâmpinate pe parcursul derulării proiectului, stadiului îndeplinirii recomandărilor rezultate din procesul de contractare care trebuie monitorizate în etapa de implementare a proiectului, precum și a recomandărilor formulate în cadrul vizitelor la fața locului sau la verificarea rapoartelor de progres anterioare.

Rapoartele privind durabilitatea investiției conțin informații privind respectarea de către beneficiari a prevederilor art. 65 din Regulamentul nr. 1060/2021 cu privire la caracterul durabil al operațiunilor, menținerea indicatorilor de realizare, atingerea indicatorilor de rezultat până în momentul raportării, precum și alte informații specifice referitoare la sustenabilitatea proiectelor.

În situația nerealizării indicatorilor de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, AM PR Nord-Est va putea să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare și în Manualul beneficiarului pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul țintelor asumate și stadiul din rapoartele de progres.

11.2. Vizitele de monitorizare

AM PR Nord-Est are dreptul de a monitoriza și verifica din punct de vedere tehnic și financiar implementarea proiectului, pe baza contractului de finanțare și cererii de finanțare aprobate și a Planului de monitorizare în vederea asigurării îndeplinirii obiectivelor proiectului și prevenirii neregulilor. În acest sens, va realiza vizite de monitorizare și vizite la fața locului, pentru a verifica progresul fizic al activităților și stadiul realizării indicatorilor, îndeplinirea indicatorilor de etapă.

AM PR Nord-Est va realiza vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, post-implementare, pe perioada în care beneficiarul are obligația de a asigura sustenabilitatea/durabilitatea proiectului, respectiv caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, după caz.

AM PR Nord-Est are obligația de a informa beneficiarul, prin MySMIS2021, asupra acțiunilor de verificare la fața locului a implementării proiectului/ acțiunilor de

monitorizare/ acțiunilor de control din partea autorităților care desfășoară activități de audit și control, cu excepția vizitelor de monitorizare ad-hoc și a cazurilor în care informarea prealabilă ar putea prejudicia obiectul verificărilor.

În conformitate cu prevederile contractului de finanțare și Manualului beneficiarului, AM PR Nord-Est elaborează Raportul de vizită care se generează prin sistemul informatic MySMIS2021 în termen de 10 zile lucrătoare de la data vizitei efectuată la fața locului. Raportul de vizită poate include acțiuni corective și recomandări adresate beneficiarului, precum și termenele de realizare care sunt obligatorii de respectat pentru acesta.

11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

În intervalul dintre doi indicatori de etapă consecutivi, AM PR Nord-Est monitorizează proiectul în cauză pe baza rapoartelor de progres și a vizitelor de monitorizare, putând utiliza un sistem specific de repere intermediare și instrumente de monitorizare care să permită evaluarea permanentă a evoluției progresului implementării proiectului și posibile abateri de la graficul de implementare sau de natură să afecteze atingerea indicatorilor de realizare și de rezultat.

În termen de 5 zile lucrătoare de la termenul prevăzut pentru un indicator de etapă, beneficiarul încarcă documentele justificative care probează îndeplinirea acestuia, iar AM PR Nord-Est verifică și confirmă îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care documentele trebuiau/au fost încărcate de către beneficiar. Dacă indicatorii de etapă sunt definiți în strictă corelare cu activitățile planificate în perioadele care fac obiectul rapoartelor de progres, îndeplinirea indicatorului de etapă la finalul perioadei pentru care se face raportarea se probează prin raportul de progres și prin documentele justificative care îl însoțesc, la termenul stabilit pentru depunerea raportului de progres. Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, AM PR Nord-Est poate solicita clarificări sau iniția o vizită de monitorizare, caz în care se suspendă termenul de validare.

Prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se emit atenționări automate către beneficiar și AM PR Nord-Est cu cel puțin 10 zile calendaristice înaintea termenului prevăzut pentru îndeplinirea indicatorilor. Totodată, se notifică beneficiarul și AM PR Nord-Est cu privire la respectarea termenului stabilit pentru încărcarea documentelor justificative aferente unui indicator de etapă.

În cazul nerespectării termenului stabilit, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se blochează posibilitatea de încărcare a documentelor. Ulterior, beneficiarul poate solicita, motivat, AM PR Nord-Est deblocarea aplicației pentru încărcarea documentelor justificative care probează realizarea indicatorului de etapă.

În situația îndeplinirii cu întârziere a unui indicator de etapă, beneficiarul poate face dovada îndeplinirii acestuia, ulterior, și prin rapoartele de progres sau cu ocazia vizitelor de monitorizare, iar AM PR Nord-Est înregistrează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ îndeplinirea cu întârziere a acestuia.

Neîndeplinirea unui indicator de etapă și măsurile de monitorizare pe care le poate aplica AM PR Nord-Est nu au natura și implicațiile unei nereguli sau unei fraude, așa cum sunt acestea definite la art. 2 alin. (1) lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale aprobate, AM PR Nord-Est poate aplica, în funcție de analiza obiectivă și riscurile identificate, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, măsurile prevăzute în cadrul OUG 23/2023.

Sumele respinse pot fi incluse de beneficiar și resolicitate la plată, în condițiile îndeplinirii indicatorului de etapă, în prima cerere de rambursare depusă după îndeplinirea respectivului indicator de etapă.

În cazul nerealizării indicatorilor de etapă din primul an de implementare în decurs de 6 luni de la finalizarea primului an de implementare, din motive imputabile beneficiarului precum și în situația unor întârzieri semnificative în îndeplinirea indicatorilor de etapă care afectează substanțial sau fac imposibilă realizarea obiectivelor și atingerea rezultatelor proiectului asumate prin contractul de finanțare, AM PR Nord-Est poate proceda la rezilierea contractului de finanțare/deciziei de finanțare potrivit prevederilor art. 37 și 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 și recuperarea sumelor deja plătite beneficiarului.

Planul de monitorizare al proiectului poate face obiectul unor modificări prin act adițional la contractul de finanțare.

12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR

Mecanismele cererilor de prefinanțare, plată și rambursare a cheltuielilor în cadrul contractelor de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 133/17.12.2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021—2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare, precum și normele de aplicare aprobate prin H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.

Conturile necesare implementării mecanismului cererilor de plată, precum și cele necesare încasării sumelor prin cereri de prefinanțare și de rambursare, sunt enumerate în H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.

Mai jos, sunt prezentate succint mecanismele utilizate de Autoritatea de management, în decontarea cheltuielilor realizate de Beneficiari în implementarea proiectelor.

12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare

Mecanismul cererilor de prefinanțare este reglementat de cap IV, art. 18-20 din O.U.G. nr. 133/17.12.2021 și prin H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.

Cererea de prefinanțare reprezintă cererea depusă de către un beneficiar prin care se solicită autorității de management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor necesare implementării proiectelor finanțate din fonduri europene, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare, așa cum sunt prevăzute în bugetele contractelor/deciziilor de finanțare.

Pentru proiectele finanțate din Fondul European de Dezvoltare Regională, se poate acorda prefinanțare în tranșe de maximum 30% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, fără depășirea valorii totale eligibile a acestuia, beneficiarilor, alții decât cei prevăzuți la art. 7 alin. (1)-(5), (8) și (10) din O.U.G. nr. 133/17.12.2021. Tranșa solicitată, împreună cu soldul nejustificat al prefinanțării, prin cereri de rambursare, nu poate depăși procentul indicat anterior (30%).

Pentru proiectele care intra sub incidența ajutorului de stat/de minimis, prefinanțarea se acorda în una sau mai multe tranșe, **până la maximum 40%** din valoarea totală a ajutorului, cu condiția constituirii unei garanții pentru suma aferentă prefinanțării solicitate prin depunerea unui instrument de garantare emis în condițiile legii de o societate bancară, de o instituție financiară nebanară sau de o societate de asigurări, cu respectarea prevederilor art. 91 alin. (5) lit. c) din Regulamentul (UE) 2021/1.060.

Cu excepția primei tranșe de prefinanțare acordate, următoarele tranșe de prefinanțare se acordă cu deducerea sumelor nejustificate din tranșa anterior acordată.

Beneficiarul care a depus cerere de prefinanțare are obligația depunerii unei/unor cereri de rambursare care să cuprindă cheltuielile efectuate din tranșa de prefinanțare acordată, în quantum cumulată de minimum 50% din valoarea acesteia, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la data la care autoritatea de management a virat tranșa de prefinanțare în contul beneficiarului, fără a depăși durata contractului de finanțare.

Beneficiarii au obligația restituirii integrale/parțiale a prefinanțării acordate, în cazul în care aceștia nu justifică prin cereri de rambursare utilizarea fondurilor acordate. Modalitatea de restituire fiind prevăzută în cuprinsul normelor metodologice la O.U.G. nr. 133/17.12.2021.

Beneficiarii care au primit prefinanțare pot justifica utilizarea acesteia prin cheltuieli eligibile cuprinse în cereri de rambursare, depuse conform termenelor prevăzute în legislația națională în vigoare, aferente atât fondurilor externe nerambursabile, cât și cofinanțării de la bugetul de stat.

În cazul în care autoritatea de management autorizează cheltuieli eligibile cuprinse în cererile de rambursare, aferente fondurilor externe nerambursabile și cofinanțării de la bugetul de stat, contravaloarea acestora se deduce din valoarea prefinanțării, iar sumele respective nu se mai cuvin a fi rambursate beneficiarilor.

12.2. Mecanismul cererilor de plată

Mecanismul cererilor de plată este reglementat de cap V, art. 22 din O.U.G. nr. 133/17.12.2021 și prin H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.

Mecanismul cererilor de plată se aplică beneficiarilor de proiecte finanțate din fonduri europene, alții decât cei prevăzuți la art. 7 alin. (1)-(5), (8) și 10 din O.U.G. nr. 133/17.12.2021.

Cererea de plată reprezintă cererea depusă de către un beneficiar prin care se solicită autorității de management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor eligibile, rambursabile, conform contractului de finanțare, în baza facturilor, facturilor de avans.

Pentru a beneficia de mecanismul cererilor de plată, beneficiarii își vor deschide conturi distincte la Trezoreria Statului.

După primirea facturilor pentru livrarea bunurilor/prestarea serviciilor/execuția lucrărilor recepționate, acceptate la plată, a facturilor de avans în conformitate cu clauzele prevăzute în contractele de achiziții aferente proiectelor implementate, acceptate la plată, beneficiarul depune la autoritatea de management cererea de plată și documentele justificative aferente acesteia.

Beneficiarii, alții decât cei prevăzuți la art. 7 și 8 din O.U.G. nr. 133/17.12.2021, au obligația de a achita integral contribuția proprie aferentă cheltuielilor eligibile incluse în documentele anexate cererii de plată cel mai târziu până la data depunerii cererii de rambursare aferente cererii de plată.

În termen de maximum 20 de zile lucrătoare de la data depunerii de către beneficiar a cererii de plată, autoritatea de management efectuează verificarea cererii de plată. După efectuarea verificărilor, autoritatea de management virează beneficiarului valoarea cheltuielilor rambursabile, în termen de 3 zile lucrătoare de la momentul de la care aceasta dispune de resurse în conturile sale, într-un cont distinct de disponibil, deschis pe numele beneficiarilor la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului. În ziua următoare virării, autoritatea de management transmite beneficiarilor o notificare, întocmită distinct pentru fiecare dintre aceștia.

Pentru depunerea de către beneficiar a unor documente adiționale sau clarificări solicitate de către autoritatea de management, termenul de 20 de zile lucrătoare poate fi întrerupt, fără ca perioadele de întrerupere cumulate să depășească 10 zile lucrătoare.

Sumele primite de beneficiar în baza cererilor de plată nu pot fi utilizate pentru o altă destinație decât cea pentru care au fost acordate. Plățile din fondurile încasate de la Autoritatea de Management se efectuează de către beneficiari în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la încasarea sumelor în contul de trezorerie destinat derulării mecanismului cererilor de plată.

În cazul plăților efectuate în valută către furnizorii externi, neînregistrați fiscal în România, în cadrul proiectelor, beneficiarii care primesc sume conform mecanismului cererilor de plată transferă sumele încasate, aferente acestor plăți, într-un cont propriu deschis la o instituție bancară, în vederea efectuării plăților în valută, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la primirea sumelor.

Cererea de rambursare aferentă cererii de plată este cererea depusă de către un beneficiar prin care se justifică utilizarea sumelor plătite de către autoritatea de management ca urmare a cererii de plată.

În termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data încasării sumelor virate de către autoritatea de management, beneficiarii au obligația de a depune cererea de

rambursare aferentă cererii de plată la autoritatea de management, în care este justificată prin documente, utilizarea sumelor decontate prin cererea de plată, inclusiv contribuția proprie a beneficiarului.

Beneficiarii au obligația restituirii integrale sau parțiale a sumelor virate în cazul proiectelor pentru care aceștia nu justifică prin cereri de rambursare utilizarea acestora.

Recuperarea sumelor se efectuează pe baza mecanismului detaliat la art. 20 din OUG 133/2021.

Nerespectarea termenului de depunere a cererii de rambursare aferente unei cereri de plată, de către beneficiari constituie încălcarea contractului de finanțare, autoritatea de management putând decide rezilierea acestuia/revocarea acesteia.

12.3. Mecanismul cererilor de rambursare

Mecanismul cererilor de rambursare este reglementat de cap V, art. 25 din O.U.G. nr. 133/17.12.2021 și prin H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.

Beneficiarii au obligația de a depune la autoritățile de management cereri de rambursare pentru decontarea cheltuielilor efectuate în cadrul proiectului. În cadrul implementării unui proiect, beneficiarii pot depune următoarele tipuri de cereri de rambursare:

- Cereri de rambursare aferente cererilor de plată, prin care se justifică sumele acordate prin mecanismul cererilor de plată (vezi Secțiunea 12.2).
- Cereri de rambursare prin care se solicită autorității de management virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile efectuate conform contractului/deciziei de finanțare sau prin care se justifică utilizarea prefinanțării (vezi Secțiunea 12.1).

În termen de maximum 20 de zile lucrătoare de la data depunerii de către beneficiar la autoritatea de management a cererii de rambursare întocmite conform contractului de finanțare, autoritatea de management autorizează cheltuielile eligibile cuprinse în cererea de rambursare și efectuează plata sumelor autorizate în termen de 3 zile lucrătoare de la momentul de la care autoritatea de management dispune de resurse în conturile sale. După efectuarea plății, autoritatea de management notifică beneficiarilor plata aferentă cheltuielilor autorizate din cererea de rambursare.

Pentru depunerea de către beneficiar a unor documente adiționale sau clarificări solicitate de autoritatea de management, termenul de 20 de zile lucrătoare poate fi întrerupt fără ca perioadele de întrerupere cumulate să depășească 10 zile lucrătoare.

În cazul cererii de rambursare finale depuse de beneficiar în cadrul proiectului, termenul de 20 de zile lucrătoare poate fi prelungit cu durata necesară efectuării tuturor verificărilor procedurale specifice autorizării plății finale, cu respectarea art. 74 alin. (1) lit. (b) din Regulamentul (UE) 2021/1.060.

Nedepunerea de către beneficiar a documentelor sau clarificărilor solicitate în termenul prevăzut în contractul de finanțare atrage respingerea parțială sau totală, după caz, a cererii de rambursare.

12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare

Beneficiarii de finanțare vor elabora graficul de depunere al cererilor de prefinanțare/plată/rambursare, anexă la contractul de finanțare, în corelare cu calendarul proiectului, activitățile previzionate, indicatorii de etapă și bugetul proiectului, din cererea de finanțare.

12.5. Vizitele la fața locului

Conform Regulamentului CE nr. 1060/2021, Art. 74, Autoritatea de Management va efectua vizite pe teren pentru a verifica dacă lucrările au fost executate, produsele au fost furnizate și serviciile prestate și dacă cheltuielile declarate de beneficiarii proiectelor au fost efectuate și sunt în conformitate cu regulamentele Comunității și cu legislația națională.

Verificările prevăzute la art. 74 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr.1060/2021 cuprind:

- verificări administrative ale documentelor ce însoțesc cererile de prefinanțare/plată/rambursare prezentate de beneficiarii proiectelor;
- verificări la fața locului ale proiectelor.

Verificările pe teren au ca scop:

- să asigure că proiectul se realizează conform condițiilor contractuale și activităților descrise în cererea de finanțare;
- să constate livrarea produsului / prestarea serviciului / execuția lucrărilor în conformitate cu termenii și condițiile contractului economic, evoluția fizică și respectarea normelor UE privind publicitatea, stadiul fizic de realizare a proiectului;
- verificarea pe teren va avea în vedere existența unui sistem de înregistrare în contabilitate și folosirea de coduri analitice distincte pentru activitățile aferente proiectelor;
- să asigure că cheltuielile declarate sunt eligibile – că toate facturile depuse spre decontare sunt aferente implementării proiectului și sunt efectuate în conformitate cu prevederile comunitare și naționale.

Beneficiarul unui proiect finanțat din fonduri europene are obligația îndosarierii și păstrării în bune condiții a tuturor documentelor aferente proiectului. Obligația poate fi îndeplinită și prin arhivarea electronică a tuturor documentelor aferente proiectului, potrivit prevederilor Legii nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, republicată.

Beneficiarul are obligația de a pune la dispoziția Autorității de management documentele și/sau informațiile necesare pentru verificarea modului de utilizare a

finanțării nerambursabile și să asigure condițiile pentru efectuarea verificărilor la fața locului.

În vederea efectuării verificărilor la fața locului, beneficiarul se angajează să acorde dreptul de acces la locurile și spațiile unde se implementează Proiectul, inclusiv acces la sistemele informatice care au legătură directă cu proiectul, și să pună la dispoziție documentele solicitate privind gestiunea tehnică și financiară a Proiectului, pe suport hârtie sau în format electronic. Documentele trebuie să fie ușor accesibile și arhivate astfel încât, să permită verificarea lor.

În situația arhivării electronice potrivit prevederilor Legii nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, republicată, organizarea electronică a arhivei se va realiza la nivel de proiect sau pe categorii de documente, în funcție de specificul proiectelor, cu condiția ca documentele arhivate să fie ușor identificabile de către părțile interesate, inclusiv pentru organizarea misiunilor de audit/verificare/control.

Toate documentele vor fi păstrate până la închiderea oficială a Programului sau până la expirarea perioadei de durabilitate a proiectului, oricare intervine ultima. Termenul minim de asigurare a disponibilității documentelor nu poate fi mai mic de 5 ani începând cu data de 31 decembrie a anului în care a fost efectuată ultima plată de către AM către beneficiar.

În vederea efectuării vizitei la fața locului, Autoritatea de Management va notifica beneficiarul cu privire la proiectul/proiectele ce urmează a fi examinate, specificând cine va efectua vizita pe teren și în ce perioadă.

Vizita pe teren se va finaliza, pe baza constatărilor, prin completarea Raportului privind vizita la fața locului în perioada de implementare (Anexa 6 la Ordinul nr. 1777/2023), în care se vor include observații, concluzii, precum și recomandări privind acțiunile care trebuie întreprinse de beneficiar pentru remedierea problemelor constatate și termenele de răspuns.

13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Aspectele prevăzute în cadrul ghidului solicitantului se raportează la legislația în vigoare. Modificarea prevederilor legale în vigoare poate determina AM PR Nord-Est să solicite documente suplimentare și/sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile respectivului document, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite.

AM PR Nord-Est poate emite una sau mai multe actualizări ale ghidului, cu obligația specificării în cadrul acestora a condițiilor tranzitorii pentru proiectele aflate în diferite stadii ale procesului de evaluare, selecție și contractare. De asemenea, AM PR Nord-Est poate emite clarificări/interpretări ale prevederilor ghidului, cu condiția ca acestea să nu modifice/ să completeze prevederile acestuia.

13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

În conformitate cu cele precizate la **secțiunea 13.1.**, AM PR Nord-Est poate emite una sau mai multe actualizări ale ghidului, cu obligația specificării în cadrul acestora a condițiilor tranzitorii pentru proiectele aflate în diferite stadii ale procesului de evaluare, selecție și contractare.

În funcție de modificările intervenite, AM PR Nord-Est se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare, asigurând, totodată, și transparența sistemului de evaluare prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării ghidului.

14. ANEXE

La prezentul document sunt anexate următoarele:

- **Anexa 1** - Instrucțiuni privind completarea cererii de finanțare
- **Anexa 2** - Declarația unică
- **Anexa 3** - Glosar de termeni specifici
- **Anexa 4** - Lista domeniilor și subdomeniilor de specializare inteligentă la nivelul Regiunii Nord-Est – RIS3 NE
- **Anexa 5** - Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria IMM
- **Anexa 6** - Îndrumar privind încadrarea în categoria IMM-urilor
- **Anexa 7** - Plan de afaceri al proiectului (*model orientativ*)
- **Anexa 8** - Macheta financiară
- **Anexa 9** - Lista de dotări, lucrări sau servicii, cu încadrarea acestora în secțiunea de cheltuieli eligibile/neeligibile
- **Anexa 10** - Matrice de corelare a bugetul proiectului cu devizul general
- **Anexa 11** - Grila de evaluare tehnică și financiară
- **Anexa 12** - Grilă de contractare
- **Anexa 13** - Contract de finanțare
- **Anexa 14** - Declarația privind realizarea de modificări pe parcursul procesului de evaluare
- **Anexa 15** - Categoriile și plafoane de cheltuieli eligibile
- **Anexa 16** - Declarația privind eligibilitatea TVA (sub 5000000 euro)
- **Anexa 17** - Notă privind fundamentarea rezonabilității costurilor
- **Anexa 18** - Planul de monitorizare a proiectului
- **Anexa 19** - Grila de verificare a încadrării în categoria IMM
- **Anexa 20** - Reguli privind ajutorul de stat și de minimis
- **Anexa 21** - Declarația privind ajutoarele de stat / de minimis